

Skolas gaitās — visa ģimene

● Šodien savas skolas gaitas pirmo reizi uzsāka dvīņi Edijs un Raimonda Rubini Preiļu novada Saunas pagasta Salas pamatskolā. Uz skolu viņus aizvīzināja tētis Raimonds Rubins, kurš pa šo ceļu jau sešus gadus vadījis ģimenes vecāko atvasi Simonu. Šogad meita mācīsies 7. klasē. Nu, bet jaunais mācību gads sākas arī abiem vecākiem — Raimondam un Edītei — Latvijas Lauksaimniecības universitātes neklātienēs otrā kursa studentiem.

Edijs un Raimonda ir gatavi uzsākt pirmklasnieku gaitas. Pats galvenais pirmās skolas dienas atribūts — gladiolas skolotājam — rokā, un uz priekšu! Foto: A. Šņepstis

► Turpinājums 4. lappusē.

Pirmklasnieki visā Latvijā saņem veselīga launaga kastītes, Zaļās karotītes burtnīcas un mobilos telefonus

Uzsākot skolas gaitas, visi Latvijas pirmklasnieki šogad saņems vairākas dāvanas. Par to parūpējušies lielākie valsts uzņēmumi.

Veselības ministrijas pētījums liecina, ka piektajai daļai skolēnu ir liekais svars un uzskaidrojams ar nepareizu uzturu un mazkustīgu dzīvi. Reaģējot uz šo tendenci, «Rimi» sadarbībā ar uzņēmumiem «Rīgas Piena kombināts», «Rīgas Dzīvnieks» un «Laima» aizsāk veselīga launaga ēšanas kustību, «Novadnieku» informē SIA «Rimi Latvia» mārketinga un sabiedrisko attiecību vadītāja Zane Eniņa.

«Rimi» ideju atbalsta Izglītības un zinātnes ministrija un Veselības ministrija, un dāvā visiem Latvijas pirmklasniekiem uz skolu ik dienas dot līdzīgas uzskaites, kas bērniem dod spēku un palīdz mācīties.

«Rimi» launaga kārbas, kuru saturs pa-

pildināts ar pienu «Lāsēns», «AXA» putriņu un «Hooper» batoniņu, pirmklasnieki saņems savās skolās.

Veselības ministrijas pētījums rāda, ka īpaša uzmanība jāpievērš zēnu vecākiem, jo aptaukošanās īpatsvars septiņus līdz astoņus gadus veciem zēniem ir ievērojami lielāks nekā meitenēm. Noskaidrots, ka katram trešajam pirmklasniekam un katrai piektajai pirmklasniecei ir liekais svars, kas ir risks faktors bērnu tālākai attīstībai un veselībai.

Zemkopības ministrija, Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts (LVAEI) sadarbībā ar «Mārketinga padomi» vairāk nekā 20 tūkstošiem pirmklasnieku dāvā Zaļās karotītes burtnīcas. Šis projekts turpinās jau piekto gadu, informē LVAEI sabiedrisko attiecību speciāliste Andra Ūdre.

Tautā iecienītā Zaļā karotīte ar 2008. gada 18. augustu ir kļuvusi par Nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas produktu norādi «Kvalitatīvs produkts», kas ir reģistrēta kā viena no Eiropas Nacionālās pārtikas kvalitātes shē-

mas produktu norādēm. Līdzīgas shēmas norādes ir arī citām Eiropas valstīm. Tāpēc Latvijā iegūtais novērtējums un tiesības lietot šo norādi «Kvalitatīvs produkts» ir instruments, kā Latvijas lauksaimniecības produktu ražotāji var vieglāk kļūt pazīstami Eiropas tirgū, vienlaicīgi piedāvājot Eiropā saptrotami marķētus augstākās kvalitātes produktus, godam veicināt Latvijas nacionālo produktu konkurētspēju, Latvijas ražotāju atpazīstamību Eiropā.

Līdz 30. septembrim turpināsies Latvijas Mobilā Telefona akcija, kad ikviens pirmklasnieks, iegriežoties LMT dileru veikalos un atstājot kādu grāmatu, kuru viņš gribētu dāvināt maznodrošinātiem bērniem ģimenēs un bērnu namos, pretī var saņemt bezmaksas mobilo telefonu ar OKartes sākuma komplektu. Bez tam pirmklasnieku vecākiem LMT jau piekto gadu piedāvā saņemt 50% atlaidi zvanīem LMT tīklā un abonēšanas maksai. Nepieciešams tikai pieslēgt pakalpojumu «Pirmklasnieks».

APSVEIKUMI

Skolas sirdspuksti ir skolēni,
bet skolas stiprums — skolotājs.
Ja skola ir lukturis,
kas dāvā gaismu, tad skolotājs
ir šī luktura liesmiņa.
Ja skola ir templis, kas sniedz
gaismu, tad skolotāji ir šī tempļa
kolonnas. Tik ilgi būs pasaule šī,
cik ilgi būs skolas un skolas
dvēseles — skolotāji.

Sveicam pedagogus, skolēnus un
skolu darbiniekus Zinību dienā!

Preiļu novada dome

Basām kājām
dvēselīte
rasas rītā
iznāk
skatīties,
kā mazai zīlei
milzīgs ozols
iznāk.

Riebiņu novada dome sveic
pedagogus, audzēkņus un viņu
vecākus Zinību dienā,
vēlot neatlaidību, zinātkāri,
prieku un pacietību visa mācību
gada garumā!

Ne citu pelt, bet sevi turēt taisni,
Ne citu ceļos akmeņus bērt,
bet sevi turēt taisni.
Ne citos vainas bakstīt, bet sevi turēt
taisni.

Arvien turēt taisni savu prātu,
savu garu un dvēseli savu.
Nē liekties un locīties, ne muguru
liekt.
Tāda dzīves vērtība tad dota tiks —
taisna vai līka.
Paša izvēlēta, paša turēta un paša
tālāk dota.

Zinību sliekšnis ir tik augsts,
cik liela ir vēlšanās to sasniegt.
**ZINĪBU DIENĀ un jaunajā mācību
gadā vēlu, lai zinību sliekšnis
pamazām, lēnām, bet mērķtiecīgi
celtos augstāks un augstāks.**

Vārkavas novada domes vārdā
priekšsēdētāja Antra Vilcāne

Klāt 1. septembris — pirmā skolas
diena...

Visai īpaša diena tiem, kuri pirmoreiz
sāk mērot ceļu uz skolu...

Īpaša diena visiem skolēniem,
vecākiem, skolotājiem.

Skolēniem vēlu izturību,
neatlaidību un veiksmi šajā
garajā un interesantajā ceļā,
vecākiem — pacietību, sapratni,
vēlmi līdzdarboties un daudz
prieka par bērnu sasniegumiem,
skolotājiem — radošus
panākumus, talantīgus mācekļus
un laimi ģimenēs.

Lai mums visiem kopā izdodas
būt ar šo laiku saskaņā!

9. Saeimas deputāts Jānis Klaužs

Valstī krīze, apcērp tautu, bet...

...ministrijas joprojām demonstrē absolūtu cinismu

Ministrijas joprojām demonstrē absolūtu cinismu, izmaksājot darbiniekiem prēmijas dāvanu karšu veidā, pat pēc tam, kad prēmiju izmaksa valsts pārvaldē tika aizliegta, vakar intervijā «Latvijas radio» sacīja Valsts kontroliere Inguna Sudraba. Sudraba uzskata, ka valsts budžeta līdzekļi joprojām tiek izšķērdēti nesaimnieciski, turklāt atalgojumu fonds ministrijās nemaz neesot samazinājies, jo tiekot meklēta jebkura iespēja, lai apietu noteikto atalgojuma samazinājumu valsts pārvaldē. Turklāt šobrīd atbildība par nelietderīgiem tēriņiem netiekot prasīta. Tā, piemēram, visi saprot: nav lietderīgi rīkot seminārus un bagātīgas pusdienas, taču tāpat tas tiek darīts. Vai, kā, piemēram, Kultūras ministrija skaidro, ka dāvanu kartes neesot naudas izmaksa vai materiāla vērtība. Līdzīgi skaidrojumi bijuši arī no Tieslietu, Veselības un Satiksmes ministrijas. «Kur vēl lielāku cinismu?» par šādu ministriju skaidrojumu ir sašutusi Sudraba un uzskata, ka vienīgais veids, kā cīnīties pret šo ministriju patvaļu, ir paraugprāva.

Kontroliere arī norāda, ka pēc tam, kad Valsts kontrole vērsusies prokuratūrā, lai izvērtētu ministrijās konstatētos pārkāpumus saistībā ar prēmiju izmaksām, atsevišķās ministrijās amatpersonas administratīvi sodītas, taču joprojām ir ministrijas, kuras demonstrē «absolūtu cinismu», norāda Sudraba. «Es uzstāšu, lai prokuratūra rīkojas un izdara secinājumus par iesniegto revīzijas apkopojumu, jo ir pietiekami daudz informācijas, lai sauktu kādu pie atbildības», sacīja Sudraba un norādīja, ka vērsīsies pie premjera Valda Dombrovska, lai prasītu premjeram beidzot rīkoties. «Valstī tā nevar vadīt. Ir jāņem drosmi un jāpanāk paraugprāva par nesaimniecisku valsts naudas tērēšanu», norāda Sudraba.

...vēstniecības lielos daudzumos iepērkot alkoholu

Rīgas centrā vēstniecībām domātais alkohols, ko tās tiesīgās iegādāties, nemaksājot ne pievienotās vērtības nodokli (PVN), ne akcīzes nodokli, tiek tirgots lielos daudzumos, ziņo TV3 raidījums «Nekā personīga». Tirdzniecības vieta atrodas pašā Rīgas centrā uz Elizabetes ielas, vēstniecību rajonā. Latvijas iedzīvotāji tur iepirkties nedrīkst. Tas ļauts tikai vēstniecību darbiniekiem. Alkoholu, cigaretes, parfimēriju un citu nepieciešamo saskaņā ar Vīnes konvenciju vēstniecību darbinieki tiesīgi iegādāties, nemaksājot praktiski nekādus nodokļus. Uz šādām mazām vietējām mīnām noliktavām parasti dodas zemāka ranga vēstniecību darbinieki vai arī gadījumos, kad ar iepriekš nopirkto nepietiek. «Nekā personīga» rīcībā nonākušas ziņas, ka pēdējā laikā alkohola un tabakas patēriņš diplomātu vidū sasniedzis lielus apmērus. Pusgada laikā vēstniecības vai nu pašas, vai to darbinieki individuāli patērējuši vairāk nekā 50 tonnas alkoholisko dzērienu. Piemēram, Uzbekistānas diplomāti šī gada pirmo divu mēnešu laikā iepirkusi 6000 pudeles stiprā alkohola un 6500 paciņas cigarešu. Krievijas vēstniecības darbinieki divos mēnešos iepirkusi 11 000 stiprā alkohola pudeles un 13 000 paciņas cigarešu. Lielie alkohola iegādes apjomi pievērsuši mūitas uzmanību un radījuši aizdomas, ka daļa iepirkās kravas varētu nonākt Latvijas nelegālā alkohola tirgū. Mūitas kriminālpārvaldes vadītāja pienākumu izpildītājs Ēriks Zaļenieks raidījumam stāstīja, ka viņa rīcībā nonākusi operatīvā informācija, ka Latvijas nelegālā alkohola tirgū esot pieejams ļoti lēts, labs alkohols. Esot konstatēti divi gadījumi, kad noteikts daudzums alkohola vienkārši novirzījās no maršruta — devās ceļā uz nelegālo apriņķi. Vienā gadījumā tās esot bijušas 70 pudeles dažāda alkohola. Finanšu ministrija iecerējusi rosināt izmaiņas likumos, kas paredz liegt diplomātiem par pirkumiem norēķināties skaidrā naudā un pieprasīt no diplomātiem vēstniecības apliecinājumu, ka viņam šis alkohols tiešām vajadzīgs. Tomēr šādām izmaiņām vēl jāņem ārlietu ministrijas un visas valdības piekrišanu.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 65307058, 65307059 (zūmāļiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

Kādēļ ar neizdevušos dzīvi nevar darīt tāpat kā ar neizdevušos cimdu: izārdīt un adīt no jauna?

R. Blaumanis

AKTUĀLI

SIA «Preiļu slimnīca» dibinātāji piekrit veidot slimnīcu apvienību

Pagājušajā trešdienā, 26. augustā, notikušajā sapulcē SIA «Preiļu slimnīca» dibinātāji pieņēma sekojošu lēmumu — piekrist, ka SIA «Preiļu slimnīca» valde veic nepieciešamās darbības medicīnas iestāžu apvienošanai, veidojot SIA «Daugavpils reģionālā slimnīca», SIA «Preiļu slimnīca» un SIA «Krāslavas slimnīca» apvienību. 27. augustā ar šo lēmumu tika iepazīstināti arī Preiļu novada domes deputāti.

Kā «Novadniekam» pastāstīja SIA «Preiļu slimnīca» valdes priekšsēdētājs Jānis Anspoks, lēmums par slimnīcu apvienības veidošanu pieņemts, pamatojoties uz Veselības ministrijas vēstuli, kas saņemta 24. augustā. Ministrijas vēstulē minēts, ka šobrīd valstī notiek

aktīvs darbs gan slimnīcu, gan pašvaldību līmenī ar mērķi izveidot slimnīcu apvienības. Veselības ministrija tāpat uzsver, ka «stacionāro pakalpojumu centralizācija veicinās pieejamo finanšu un ārstniecības personāla resursu racionālu izmantošanu, kā arī saglabās stacionāro pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem un nodrošinās integrētu veselības aprūpes pakalpojumu attīstību reģionos».

Valdes priekšsēdētājs pastāstīja, ka, pēc viņa rīcībā esošās informācijas, veselības ministrija šobrīd izstrādā Ministru kabineta noteikumu projektu «Grozījumi Ministru kabineta 2006. gada 19. decembra noteikumos nr. 1046 «Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība», kurā plānots iekļaut slimnīcu apvienību sarakstu. Tāpēc arī bijis nepieciešams steidza-

mības kārtā sniegt ministrijai uzņēmuma dibinātāju viedokli. J. Anspoks atzina, ka iekļaušanās slimnīcu apvienībā, kam tiks paredzēts valsts atbalsts, Preiļiem varētu būt izeja no sarežģītās finansiālās situācijas, kādā medicīnas iestāde atrodas pašlaik.

Arī Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, skaidrojot deputātiem lēmuma par apvienības veidošanu nepieciešamību, atzina, ka ar pašreizējo valsts finansējumu, ko Preiļu slimnīca saņem caur VOAVA, iestāde iztikt nevar. Pagaidām nav iespējams arī samaksāt iekrājušos parādus par iegādātajiem medikamentiem un pakalpojumiem. Pašlaik tiek aizkavēta algu izmaksa, ir nodokļu parādi.

Preiļu slimnīca medicīnas pakalpojumus sniedz sašaurinātā apjomā.
L. Kirillova

PREIĻU NOVADA DOMĒ

27. augustā notika Preiļu novada domes kārtējā sēde, kuras gaitā tika izskatīti daudzi aktuāli jautājumi.

Nēms aizdevumu projekta priekšfinansējumam

Saskaņā ar vienošanos ar Valsts Reģionālās attīstības aģentūru par Eiropas Savienības fonda projekta īstenošanu un noslēgtajiem būvdarbu, autoruzraudzības un būvuzraudzības līgumiem pašvaldības deputāti nolēma lūgt Pašvaldību aizņēmumu un garantiju kontroles un pārraudzības padomi atļaut ņemt kredītu Valsts kasē Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalstītā projekta «Preiļu novada domes pirmsskolas izglītības iestādes «Pasaciņa» filiāles «Auseklītis» otrās un trešās kārtas renovācija» priekšfinansējuma nodrošināšanai. Kopsummā nepieciešami 245 866 latī. Kredīts būs ar Valsts kases noteikto procentu līmeni uz divdesmit gadiem un ar atlikto maksājumu uz vienu gadu. Kredītu vajadzēs atmaksāt, sākot ar 2010. gada novembri. Aizņēmums tiek garantēts no Preiļu novada domes budžeta līdzekļiem.

Apstiprina grozījumus Preiļu rajona pašvaldības speciālajā budžetā un pamatbudžetā

Pamatojoties uz šī gada 16. jūnijā pieņemto likuma «Grozījumi likumā «Par valsts budžetu 2009. gadam»» attiecīgajiem pantiem, Ministru kabineta noteikumu «Rajona pašvaldības reorganizācijas kārtība» prasībām, Preiļu novada domes deputāti pieņēma lēmumu, ar kuru veikti grozījumi saistošajos

noteikumos «Par Preiļu rajona pašvaldības speciālo budžetu 2009. gadam». Ieņēmumu daļa samazināta par 5000 latiem, līdzekļu atlikums uz gada sākumu samazināts par 2887 latiem, bet izdevumi izglītībai sarukuši par 7887 latiem.

Pamatojoties uz iepriekšminētajiem likumiem un noteikumiem, nolemts izdarīt grozījumus arī saistošajos noteikumos «Par Preiļu rajona pašvaldības 2009. gada pamatbudžetu». Budžeta ieņēmumu daļa samazināta par 89 046 latiem, tajā skaitā finansējums Rudzātu speciālajai internātpamatskolai — par 4856 latiem, Aglonas internātvēstniecībai — par 17 000 latiem, Aglonas bāzīkas kora skolai — par 450 latiem, bet dotācija no pašvaldību izlidzināšanas fonda — par 66 740 latiem. Par 833 latiem samazināts līdzekļu atlikums.

Par 89 879 latiem samazināta budžeta izdevumu daļa, tajā skaitā finansējums vispārējiem vadības dienestiem (28 139 latī), izglītībai (39 987 latī), veselībai (5000 latī), sociālajai aizsardzībai (10 598 latī), kultūrai (4926 latī) un savstarpējiem norēķiniem (1229 latī).

Vecāki līdzfinansēs bērnu mācības Preiļu mūzikas un mākslas skolā

Izskatīts Preiļu mūzikas un mākslas skolas direktora Alberta Vucāna iesniegums par vecāku līdzfinansējuma un maksas pakalpojumu apstiprināšanu. 2009./2010. mācību gadā vecāku līdzfinansējums par mācībām būs astoņi latī mēnesī. Audzēkņi varēs iznomāt arī instrumentus. Par klavieru nomu būs jāmaksā četri latī mēnesī, bet par vijoliņu, akordeonu un pušamo instrumentu nomu — trīs latī mēnesī.

Apstiprināja pakalpojumu maksas tarifus

Izskatīts Pelēču pagasta pārvaldes vadītājas Ivetas Stašulānes iesniegums par autotransporta pakalpojumu tarifu apstiprināšanu. Izceļojumi noteikti pasažieru autobusa «Isuzu Torquis» un mikroautobusa «Ford Transit» pakalpojumiem, kas stājas spēkā arī šī gada 1. septembrī.

Atbalsta projekta pieteikumu

Pašvaldības deputāti nolēma vienbalsīgi atbalstīt projekta pieteikumu «Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Preiļos, II kārtā» iesniegšanai Kohēzijas fonda projektu konkursā. Līdz ar to pašvaldība gatava nodrošināt projekta līdzfinansējumu 15% apmērā no projekta kopējās summas.

Zināms, ka projekta kopējās izmaksas būs 2 487 925,88 latu apmērā, tajā skaitā Kohēzijas fonda finansējums — 2 114 737 latu apmērā, bet pašvaldības līdzekļi — 373 188,88 latī.

Līdz gada beigām «Auseklīša» darbs pārtraukts

Sakarā ar to, ka Preiļu pirmsskolas izglītības iestādes «Pasaciņa» filiālē «Auseklītis» notiek ēkas renovācijas darbi, nolemts, ka «Auseklītis» no 1. septembra līdz šī gada 31. decembrim pārtrauks savu darbu. Mazuļi šajā laikā apmeklēs «Pasaciņu».

Pēc Preiļu novada domes sēdes materiāliem sagatavoja L. Kirillova

Skolas gaitās — visa ģimene

Sākums 1. lappusē.

Ar satīcīgo, strādīgo Rubinu ģimeni iepazīnāms pirms septiņiem gadiem Preiļu dzemdību nodaļā, kur nule dienasgaismu bija ieraudzījuši brašie dviņi. Sešgadīgā Simona pilnīgi noteikti zināja, ka viens no mazajiem jānosauca tēta vārdā, un tā pie vārda tika dviņu meitenīte. Savukārt Edijs ir atvasinājums no māmiņas vārda.

Kad mazie bija jau apvēlušies, braucām uz viņu dzīvesvietu Saunas pagastā skatīties, kā ģimenei klājas. Vecāki nebeidza slavēt savu palidzi, Simonu, kura rūpējās par mazajiem, ēdināja viņus, pieskatīja. Tētim un mammai bija bezgala daudz darbu plašajā zemnieku saimniecībā, ganībās, lopu novietnē, dārzā, pļavās, ikdienas soli pa māju. Toreiz solījām, ka nākamreiz brauksim ciemos, kad dviņi uzsāks skolas gaitas.

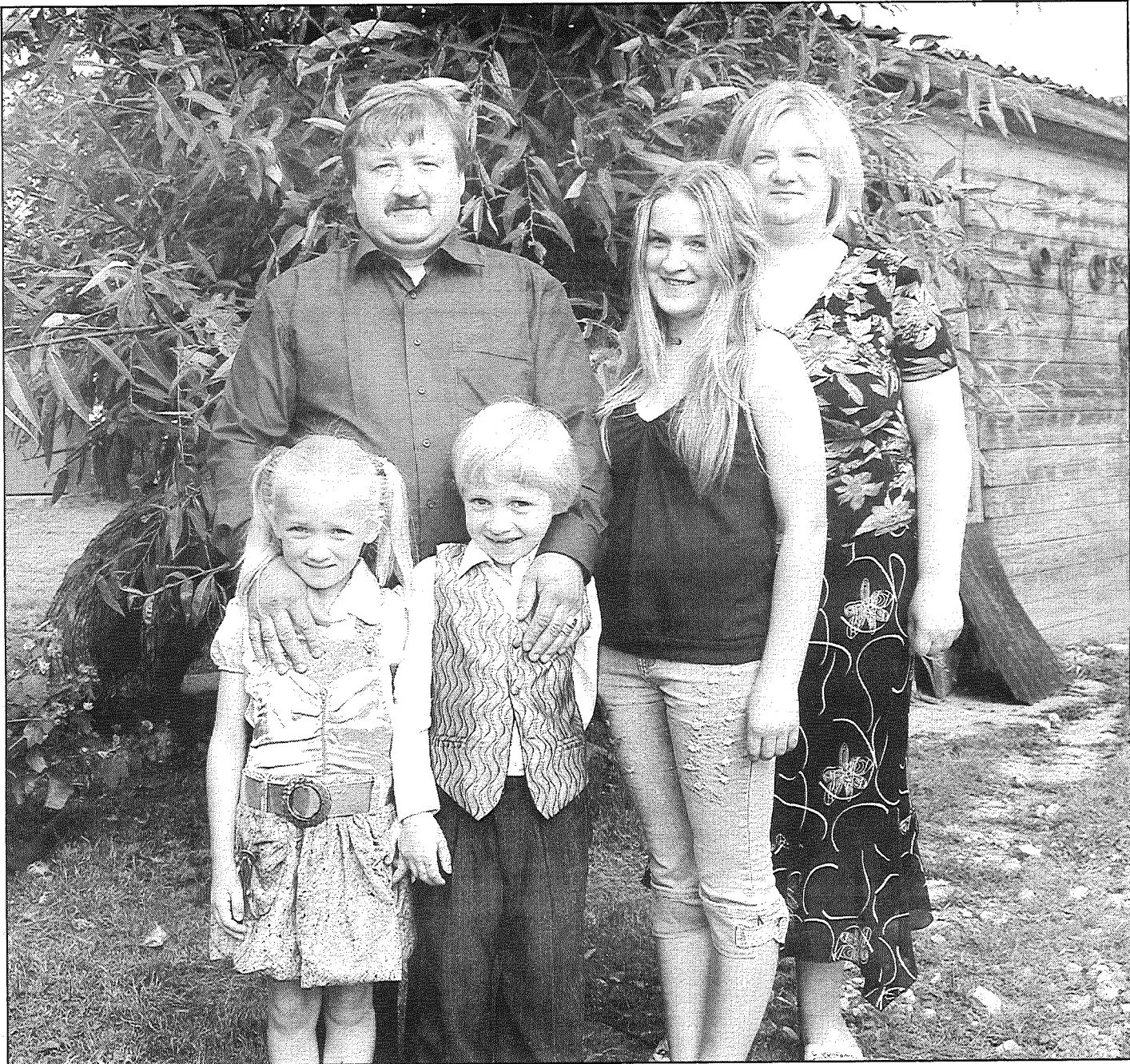
Kā tad pa šiem gadiem klāties zemnieku saimniecības «Dižozols» īpašniekam Raimondam un viņa ģimenei? Vai apņēmība un nākotnes cerības, kas pirms septiņiem gadiem valdīja viņu mājās, joprojām dzīvas?

Raimonds stāsta, ka veicies labi. Saimniecība paplašināta, nopirkts traktors un siena prese. Daudz ieceru saistībā ar tālāku attīstību arī tagad, taču tās gan sakarā ar krīzi kādu laiku palikšot nerealizētas.

No dviņiem runīgākā un ārējo kontaktu uzturētāja, izrādās, ir Raimonda. Edijs, kā jau vīrieša cilvēks, noslēgtāks. Raimonda pastāsta, kas klasei būs audzinātāja, ar ko viņa sēdēs vienā solā. Tūties, kad pagalmā iebrauc automašīna ar grants kravu, tieši Edijs ir tas, kas līdzī tētim dodas norādīt vietu, kur vedums izberams, un seko, lai viss tiktu izdarīts, kā nākas. Bērni ir Rubinu ģimenes lielākais lepnums, bagātība un rota. No mazām dienām pieredzējuši, cik daudz strādā vecāki, un līdzī viņiem apguvuši savam spēkam atbilstošus daļbiņus. Edīte slavē Raimonda, kura palīdz viņai slaukšanas darbos. Ne jau nu gluži slaukšanā, bet tāpat aiztaupa māmmas soļus, piensot un pasniedzot dažādas vajadzīgas lietas gotiņu apkopšanā, padzirdina tēliņus. Abi bērni vasarā ravējuši dārzu. Bietes, kāpostus, redīsus, papriku un dilles — māmmas teikto papildina Raimonda. Edijs līdzās tētim iemācās dažādas ar tehniku saistītas lietas, bet bez norādījuma ķeras arī pie slotas, lai izslaucītu istabā grīdu. Tomēr visbiežāk abi mazie bērni redzami kopā. Kā jau dviņi — nešķīrāmi. Bet par Simonu īpašs stāsts. Viņa joprojām jūtas atbildīga par abu mazo pieskatīšanu. Labi mācās. Vairāk padodas matemātika, literatūra, informātika, krievu valoda, matemātikas olimpiādē ieguvusi godalgotu vietu. Ar lellēm nespēlējas, jo viņai bija divas «dzīvas lelles» — mazais brālis un māsa, par meitu saka mamma.

Simona jau sen palīdz tētim tehnikas darbos. Kā kuriozu ģimene atceras gadījumu, kad tētis mainīja automašīnas riteni, bet četrgadīgā Simona demontēja trīsriteni. Tagad apguvusi arī tehniskas lietas. Kura zemnieka atvase gan no mazām dienām neiemācās darboties ar lauksaimniecības tehniku? Un, ja bērna vai pusaudža gados zemes kopšanas gudrības paliks neapgūtas, tad kā vēlāk tās iemācīt jau pieaugušam cilvēkam?

Bet plašajā saimniecībā «Dižozols» noderīgs ir katrs roku pāris. Apsaimniekojami vairāk nekā 100 hektāri zemes, no kuriem lielākā daļa ir pašu īpašums. Pa šiem gadiem zemīte piepirkta klāt. Maksājām pa 1000 latiem par hektāru, bet zeme bija to vērtā, stāsta saimnieki. Saimniecība nodarbojas ar piena un gaļas ražošanu. Pašlaik ir 50 slaucamas govīs, bet kopējais liellopu skaits ap simtu. Pienu jau daudzu gadu garumā pārdod akciju sabiedrībai «Preiļu siers», un Rubini atzīst, ka ir apmierināti ar šo sadarbību. Zemnieku

● Edītes un Raimonda kopdzīve jau pārsniegusi 21 gadu skaitu. Viņu ģimene tapa, kad Raimondam bija 16, Edītei — 18 gadi. Cik daudz abiem kopā piedzīvots, un cik daudz jauku pārsteigumu dzīve vēl nesīs! Lai veicas viņiem visiem — gan pirmklasniekiem Edijam un Raimondai, gan Simonai, gan tētim un mammai — studentiem! Foto: A. Šnepsts

saimniecībā audzē arī lielu aitu ganāmpulku. Iepriekšējā tikšanās reizē Edīte stāstīja, ka nopirkusi elektriskās dzirkles un pati mācīsies ar tām rīkoties. Taču šoreiz viņa atklāj, ka ērtāk šim darbam noligt kādu cirpēju no malas, jo ir pārlieku aizņemta, bet 100 aitu nocirpšana prasa daudz laika. Diemžēl no šīs blakus nozares nāksoties atteikties, jo cirpums, nevienam nevajadzīgs, mājās tā arī krājoties, arī iepirkuma cenas aitu gaļai zemas. Sašļiki gan gardi, un tie visbiežāk šajās mājās tiek celti ciemiņiem priekšā. Arī jaunāko bērnu dzimšanas dienā, kas tika svinēta dažas dienas pirms 1. septembra, un uz kuru ieradās kups radu pulciņš.

Pozēšana redakcijas fotogrāfam Edijam un Raimondai sanāca bez skolas somām, jo tās kā dzimšanas dienas dāvanas no krustvecākiem vēl nebija saņemtas. Taču skolas gaitas abi uzņem bez bažām. Māsiņa un brālītis čakli apmeklēja pirmsskolas sagatavošanas nodarbības, iemācījušies lasīt, rēķināt un rakstīt. Ar rakstīšanu gan ir tā, ka uz datora top skaistas vēstules, piemēram, ar šādu tekstu «Tēti, kad tu atbrauksi? Vai vienos būsi mājās?», bet ar roku tā rakstīšana neveicas vis tik raiti. Bet tas jau raksturīgi 21. gadsimta, datoru laikmeta, bērniem. Kāda atbilde pienāk no tēta? Viņš atsūta vēstuli, ka mājās būs tikai vakarā. Bērniem tas ir neierasti. Līdz šim tētis vadīja visus darbus un vienmēr bija mājās tuvumā, ar retiem izņēmumiem, kad kārtoja darišanas pilsētā. Kopš 1. augusta Raimonds Rubins ir Saunas pagasta teritoriālās pārvaldes vadītājs un ļoti nopietni uzņēmis savus jaunus pienākumus.

Saimniecības darbiem ir palīgs, kuram bez Rubinu ģimenes mājas citas mājas nemaz nav, — kāds jauniešs, kurš izaudzis bērnu namā. Tā nu sanācis, ka viņš no tālas vietas bija ieradies apciemot šajā pusē dzīvojošo māsu un pamazām kļuvis par savējo plašajā «Dižozolu» saimniecībā. Savi sīki darbiņi atrodas arī Raimonda tētim, kas dzīvo kopā ar ģimeni.

Vai nav par smagu savienot tik lielas saimniecības un pagasta pārvaldes vadīšanu? Raimonds uz šo jautājumu atbild, ka spēka pietiekot. Pašvaldības darba pieredze iegūta, četrus gadus veicot deputāta pienākumus. Darāmā daudz, bieži jāierodas arī novada centrā, stāsta pārvaldes vadītājs. Līdz gada beigām pagasts vēl strādās ar savu atsevišķo — Saunas pagasta budžetu, pēc tam būs kopējais — novada. Pagastā saglabātas abas skolas, Salas pamatskolā tiek ierīkots internāts, kur mītnāsies skolēni, kam tāls ceļš līdz mājām, vai arī apstākļi ģimenē nav labvēlīgi. Atrasti līdzekļi piecgadīgo un sešgadīgo bērnu sagatavošanai skolai, kā zināms, valsts no šī pienākuma atteikusies. Renovēta Smelteru bibliotēka. Taču Raimonda uztrauc stāvoklis sociālajā jomā. Vienā otrā ģimenē pa sešiem bērniem, taču nevienam no pieaugušajiem nav darba, nav līdzekļu ikdienas vajadzībām.

Edīte, tagad jau triju skolēnu māte, par bērnu sagatavošanu skolai nesūrojas. Protams, šajā ģimenē par rocības trūkumu nevar runāt. Tomēr arī viņa centusies iepirkties Daugavpils tirgū atlaižu laikā, bērniem nav izvēlējusies pārāk dārgas drēbes.

Bet Edijs, Raimonda un Simona šajā ģimenē nav vienīgie, kam 1. septembrī sākas mācību gads. Augstākās izglītības ieguvei pērn sadūšojās arī Edīte un Raimonds, abi vienlaikus iestājoties Latvijas Lauksaimniecības universitātē. Pirmais kurss jau aizvadīts. Izbaudītas visas neklātņieku raizes — tas, ka ķīmija, fizika, bioloģija un citi priekšmeti jāapgūst pašmācības ceļā, ka aizņemtības dēļ galvenā mācīšanās sanāk sesiju laikā, kad mēgam pirms eksāmena nepaliek ne stunda. Arī dārgās izmaksas. Mācību maksa gadā ir 1000 latu no katra. Vēl viens tūkstošs tiek izlietots mācību materiālu kopēšanai, iztūkai, ceļa izdevumiem. Tāpat jāparūpējas, lai saimniecības darbi ritētu bez kavēšanās, lai bērni būtu pieskatīti. Palīgos uz sesijas laiku tiek aicināta vecmāmiņa. Tomēr Edīte un Raimonds ir gandarīti par šo apņemšanos. Mācības patīkot, un arī veicoties labāk — bez parādiem — nekā jauniešiem, jo nopietnāka attieksme, vairāk praktiskās pieredzes. Priekšā — vēl četri mācību gadi līdz bakalaura grāda iegūšanai. Ieguldījums izglītībā ir to vērts, jo izglītība ir garants un rada drošības sajūtu tādai dienai, kas varētu pienākt, kad vairs negribēsies iet uz kūti, spriež Edīte.

Mācību laikā ģimene sapazinās ar kursabiedriem, kurai pieder privātais zooloģiskais dārzs. Edijs un Raimonda par ciemošanos tajā stāsta mirdzošam acim. Kas tik nav redzēts! Lāči, ko varēja barot ar medu (uz gariem kociņiem), mežacūkas, kam garšoja vafeles, cepumi un kukurūzas nūjiņas, lapsas, kas našķējās ar lašu asakām.

L.Rancāne

Pašu spēkiem sakārtoja atpūtas vietu

21. augustā rudzātieši pulcējās pie ģimenes ārsta prakses un aptiekas ēkas, lai atklātu šovasar jau trešo objektu Rudzātos, kas tapis projektu ceļā, «Novadnieku» informē projekta vadītāja Ingrīda Zaķe.

Projekta ideja radās iniciatīvas grupai «Rudzāti — mūsu mājas», lai sakoptu pašvaldībai piederošu zemes gabalu — padarītu to par pievilcīgu atpūtas vietu, kas visu gadu priecē gan vietējos iedzīvotājus, gan ciemiņus.

Tagad labiekārtotā teritorija kādreiz bija nesakopts zemes gabals ar vecu siltumtrasi, mūrētām pussagruvušām atkritumu tvertnēm, saimniecības ēku un neapsaimniekotu, ar krūmiem un nokaltušiem kokiem aizaugušu zemi.

Projekta uzdevums bija vecās siltumtrases novākšana, veco atkritumu tvertņu nojaukšana, sauso koku izzāģēšana, melnzemes piegāde, izlidzināšana un zāliena iesēšana, kā arī gājēju ceļiņa, apstādījumu ierīkošana, diķa izrakšana un apaļkoku soliņu uzstādīšana atpūtas vietai. Finanšu nodrošinājumu projektam sniedza Nīderlandes fonds «Karaliskā holandiešu viršu biedrība» un Rudzātu pagasta padome, bet īstenoja biedrība «Preiļu rajona partnerība». Objekta atklāšanā klātesošos uzrunāja biedrības «Preiļu rajona partnerība» izpilddirektore Valija Vairvode.

Projekta veicēji bija dažāda vecuma pagasta ļaudis, kas bez atlīdzības strādāja kopēja mērķa vārdā. Arī atklāšanas pasākumu organizēja paši rudzātieši. Ar priekšnesumiem klātesošos priecēja četras dziedošas meitenes — Maija, Gunta, Ketija un Sanita, līnijdeju kolektīvs «Avenes» un teātra kopa «Okūts».

● Rudzātu iedzīvotājiem patīams prieks, ka ar Nīderlandes fonda finansiālu atbalstu un pašu pūliņiem izdevies ierīkot jauku atpūtas vietu ciemata centrā.

Paldies visiem, kas pielika roku un radošu izdomu, lai taptu vieta, kurā pulcēties un par kuru priecāties! Šis un vēl citi Rudzātu pagastā realizētie projekti pierāda, ka pagastā dzīvo uzņēmīgi un strādīgi cilvēki, kas ir gatavi jauniem izaicinājumiem.

Līvānu novada senioru kori festivālā Jūrmalā

Jūrmalā 23. augustā notika jau sestais Latvijas senioru radošo kolektīvu festivāls «Jūrmala 2009», kura tēma šogad bija «Vienota paaudze vienotā Eiropā». Festivālā piedalījās tautisko deju kolektīvi, kori un Eiropas deju kolektīvi, pavisam 75, kas apvienoja ap 2000 dalībniekus no visas Latvijas, kā arī viesu kolektīvus no Lietuvas un Igaunijas. Uz Jūrmalu devās arī divi senioru kori no Līvānu novada.

Kā informēja viena no kora «Sendienas» dziedātājām Valentīna Poikāne, vispirms senioru radošo kolektīvu sniegumu varēja vērot Horna dārzā pie Majoru kultūras nama. Šeit uzstājās Eiropas deju kolektīvi, «Kaupas kapella» no Lietuvas.

Vēlāk festivāla dalībnieki devās svētku gājienā pa Jomas ielu uz Dzintaru koncertzāli, kur sākās festivāla kulminācija — svētku koncerts. Tajā varēja redzēt, dzirdēt un izjust Latvijas vecākās paaudzes ļaužu azartu, dzīvesprieku un latvisko mentalitāti. Bijām lepnas un pacīlātas, ka festivāla pirmo dziesmu «Sanāciet, sadziediet, sasadancojiet» uz skatuves dziedāja kopkors, kuru diriģēja «Sendienu» diriģents Edgars Znuņiņš. Spilgtus akcentus koncertam sniedza viesi no Igaunijas un Lietuvas, teica V.Poikāne.

Latvijas senioru radošo kolektīvu festivāla noslēgumā, godinot Baltijas vienotību, jūrai sveicienus stūjā festivāla dalībnieki, tajā skaitā Līvānu novada kori — kultūras centra koris «Sendienas» un Jersikas jauktais koris. Pie jūras tika noliktas svečītes, norisinājās sadziedāšanās, dejas orķestra pavadījumā, bet vēlāk nakts balle Dzintaru koncertzālē.

Mēs, Līvānu senioru kora dalībnieki, sakām lielu paldies par uzaicinājumu novadniecei, festivāla organizatorei Zentai Čakšai, Līvānu pensionāru apvienības vadītājai Monikai Kazulei par doto iespēju sajūst atkalredzēšanās prieku ar draugiem no citiem Latvijas koriešiem, sajūst dziesmas spēku, jūras krastā personīgi satikties un runāt ar Atmodas laika cilvēku Romuāldu Ražuku, kurš arī pasākuma noslēgumā teica vārdus «Mēs esam

● Senioru koris «Sendienas» pie jūras.

vienoti Baltijā un vienoti Latvijā!». Pateicamies kora atbalstītājiem un ceram uz Līvānu novada domes atbalstu kora darbībai arī turpmāk. Lai mums skanīga, dziesmām un neaizmirstamiem notikumiem bagāta jaunā sezona! — teica Valentīna Poikāne.

V.Poikāne

Lauksaimniecības produktu pievienotā vērtība

Viduslatvijas Lauku attīstības birojs ES līdzfinansētā Valsts Lauku tīkla projekta programmas ietvaros organizē pieredzes apmaiņas seminārus par dažādām lauku iedzīvotājiem interesējošām tēmām. Viens no šādiem semināriem bija pieredzes apmaiņas seminārs «Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana», kas notika 25. augustā Vārkavas novada Rožkalnu pagastā, Latgales ekoprojektu kooperatīvā saimniecībā «Salenieki», kur mūs laipni uzņēma un savās zināšanās un pieredzē dalījās saimniecības īpašniece, LBLA asociācijas padomes locekle Ruta Norkārkle, «Novadnieku» informē Viduslatvijas LAB Lauku attīstības speciāliste Aina Golubeva.

Pievienotās vērtības definīcija ir vienkārša: «Produkta tirgus vērtības pieaugums, kas ir radies jebkuras saimnieciskās darbības rezultātā.» Tātad pievienoto vērtību rada gan skroderis, kurš pārnes drēbes, diegu u.c. izejvielu vērtību uzpāšūto uzvalku, gan zemes īpašnieks, kurš iznomā savu zemi tās lietotājam, gan lauksaimnieks, kurš pārstrādā savu iegūto produkciju un realizē patērētājam. Viegli saprast, ka otrajā gadījumā

pievienotā vērtība uz produkta vienu latu būs augstāka nekā pirmajā.

Semināra programmā bija iekļauti temati gan par mājražošanu un produkcijas marķēšanu, gan lauksaimniecības produkcijas piedāvājuma dažādošanu un lauksaimnieku kooperāciju.

Semināra gaitā vairākkārt tika uzsvērts, ka galvenais ir uzdrīkstēšanās, vēlēšanās un prasme savu produkciju pasniegt. It sevišķi patreizējā ekonomiskajā situācijā ļoti svarīgi ir produkcijai pievienot vērtību, rast produkcijas realizācijas iespējas un līdz ar to, protams, gūt papildus peļņu. Daudz vienkāršāk ir savu izaudzēto un iegūto produkciju pārdot pārstrādātājiem, bet kāds šādā variantā ir lauksaimnieka guvums? Tieši mazajām un vidējām saimniecībām mūsu *dižkibeles* laikā pievienotās vērtības radīšana būtu ļoti liels guvums. Ar praktiskiem piemēriem R.Norkārkle rādīja, kā ikkatras lietas vērtība var mainīties pat vairākas reizes. Piemēram, rožu ziedlapiņas... Ikdienā rozes nozied, ziedlapiņas nobirst. Bet, tās izkaltējot, safasējot caurspīdīgos maisiņos, iegūstam dabisku relaksējošu materiālu vannām, tējām, telpu aromatizēša-

nai, kompozīcijām. Iepildot tās linu auduma maisiņos, iegūstam aromātiski relaksējošus spilventiņus. Un arī šie spilventiņi var būt dažādi, ja tiem pievienojas vēl izšūšanas māksla.

Arī pārtikas produkcijas piedāvājuma daudzveidība, to kvalitāte, pasniegšanas veids mainīs produkta vērtību. Ir tikai apsveicami, ja varam iegādāties kvalitatīvus un veselībai drošus dažādus piena produktus, ko ražojusi mūsu mājražotāji.

Katrs no mums ar nelielu produkcijas daudzumu varbūt neatradis vēlamo klientu skaitu un realizācijas vietas, bet kooperējoties šis šķērslis ir pārvarams. Ja sakām, ka mūsu spēks ir vienotībā, tad šo teicienu varam attiecināt arī uz kooperatīviem.

Lai gan seminārs vairāk tika tendēts uz bioloģisko lauksaimniecību, tas bija noderīgs ikvienam lauksaimniekam. Iespējams, ka ražas vākšanas laiks daudziem liedza šo semināru apmeklēt, tādēļ ir plānots šāda veida semināru ar iepriekšēju pieteikšanos rīkot rudens nogalē, kad zeme krās spēkus jaunam ražas gadam un lauksaimniekiem būs vairāk laika sevis izglītošanai.

● REKLĀMA

Svinam

atklāšanas svētkus kopā

5. septembrī!

Esam atvērti jau no 3. septembra
plkst. 14.00!

Atklāšanas svētkos dažādi pārsteigumi ģimenēm
no plkst. 9.00 – 16.00:

Lauku tirdziņš
Rotājas ar pasaku tēlēm
Konkursi un balvas
Bērnu piepūšamās atrakcijas
Ēdienu un dzērienu degustācijas
Izmanto supercenas piedāvājumus visos t/c ņga veikalos!

Iepērcies Ls 5 vērtībā
un saņem t/c ņga Drauga karti
bez maksas!

T/c ņga, Rīgas iela 4d, Preiļi

Pārtikas veikala darba laiks 8.00 – 22.00

Vaļasprieks — senlietu kolekcionēšana

● Lauris Ivbulis piecu gadu laikā savācis un izveidojis unikālu senlietu kolekciju.

Nedaudz nomaļus no Saunas pagasta centra atrodas kāda divstāvu klieģu celtnē, kuras pirmajā stāvā kolhozu laikos bijusi ēdnīca, bet otrajā — kopmitnes. Tagad šī ēka nonākusi uzņēmīga jauna cilvēka īpašumā. Lauris Ivbulis, — tā sauc mājas saimnieku. Pārsteidzošs ir tas, kādam nolūkam viņš šo ēku izmanto, — tās pirmajā stāvā izvietota senlietu kolekcija, tik bagātīga eksponātu skaita ziņā, kādu reti kur nācies redzēt. Iespējams, ka oficiālie muzeji savās fondu dzīlēs gan glabā plašas kolekcijas, taču skatītājam noteikti daudz saistošāka ir šāda, varbūt ne zinātniski pareizi sakārtota un ne muzejiski sterila, bet informācijas un priekšstata veidošanas ziņā ļoti daudzveidīga.

Cilvēkiem mēdz būt dažādas aizraušānās, vieni maina un kolekcionē automašīnas vai ko citu, bet es — senlietas, stāstīja Lauris, ievadīdams plašajā telpā, no kuras kopskata aizraujas elpa. Kas tikai te nav atradis vietu! Ekspozīcija (bet varbūt pareizāk to saukt par kolekciju, kā to dara Lauris) sākas ar ietilpīgu pūra lādi, kas tapusi 18. gs. astoņdesmitajos gados. Uz tās vāka iekšpusē pielīmētas tikpat senas, laika ritējumu pārdzīvojušas, bildes un izgriezumi no avīzēm — tieši tā, kā senāk bija pieņemts — vāku aplimēt ar «smukām bildītēm». Pūra lādi ar rokdarbiem — cimdēm, zeķēm, tautas tērpi —, ar senām lūgšanu grāmatām papildījusi Laura vecmamma Genovefa Ivbulē. Kaut kas atmiņai ņemts arī no vectēva Jāņa Ivbuļa.

Kolekcijā visbagātākais ir seno darbarīku un sadzīves priekšmetu klāsts, kādus sen vairs nelieto. Pie kuras no šīm grupām lai pieskaita zirga «kandalas» — dzelzs pīnēklus, ar kādiem senāk saistīja zirga kājas, pa nakti laižot pieguļā, lai tos nenozagtu? Par dažāda tīpuma sviesta kuļmucām, aužamiem rīkiem, maizes cepšanas, plīts un krāsns piederumiem vecākās paaudzes cilvēkiem būtu skaidrs, daudzus no tiem viņi paši bērībā vēl lietojuši. Bet tādas specifiskas ierīces, ko senie amatnieki lietojuši «čiminu» iegriešanai kubulos, arī pēc Laura stāstījuma, darbošanās isti netop skaidra. Par daudziem šīs kolekcijas priekšmetiem nākas taujāt, — kas tas ir? Slazdi, ar ko varēja noķert sesku vai citu līdzīgu mājputnu apdraudētāju, veseri, āmuri, cirvji, cērtņi, — katrs ar savu nozīmi un savā reizē lietojams. Piemēram, viens, bezmaz vai lemess lielumā, kalpojis guļbūvju sienu nolidzināšanai. Ar citu savukārt balķos izcirstas iedobes, kurās ieguldīt otrā balķa galu. Izturīgie darba rīki spējuši pārdzīvot savus lietotājus, kuri mežus laiž un balķus tēs jau viņsaules dārzos. Reizē ar viņiem nebūtībā aiziet arī informācija, kā šie rīki pareizāk un ērtāk lie-

tojami, kas ar tiem strādāts.

Kolekcijā vesela rinda ar bezmēniem, katram citādas mērvienības — kilogrami vai mārciņas un cits gadu skaits, tecilas, sētuves, linu apstrādes piederumi, požu ceļamās dakšas (ko dažviet sauc arī par ukvotiem) un paši podi, petrolejas lampas, vējlukturi. Senāk, kad elektrības vēl nebija, saimniekiem un saimniecēm vēlos vakaros vai tumsā līdzī bija jānēsā vējlukturis. Tādu piestiprināja arī pie ilksis zirga pajūgam, ja darbi bija ievilkušies jau tumsā. Tāpat ciemos viens pie otra ziemas vakaros gāja ar vējlukturi rokās. Skat, tur aizplivo ugunītiņa, kaut arī pats gājējs nav ieraugāms. Oriģināla cepumu veidne no čuguna, uz kuras vāka ar tādām pašiem čuguna burtiem iestrādāta recepte: 1 kg miltu, 1 – 2 ¼ l piena, 6 – 8 olas, 75 g sviesta un 1 karote rauga. Rīks, ar kuru uztrina zirga vadāmo pļaujmašīnu asmeņus. Kāds vecs pletizers mētājas gandrīz katrās lauku mājās, bet tikai tad, ja to ir tads daudzums vienkopus kā Laura kolekcijā, var salīdzināt to dizainu, ērtumu lietošanai, svaru, izskatu. Daudz svečturu. Zingera šujmašīnas. Izrādās, bijušas arī tādas, — bez kuģiņiem, mazas, smalku gabaliņu, piemēram, kabatlakatiņu šūšanai. Bufetes vecums nav nosakāms, bet, tavu brīnumu, atšķirībā no mūsdienu ražojumiem, no tās nedz stikli izslidējuši, nedz durvis sagriezušas šķībi, nedz eņģes izlūzušas. Vienīgi koka daļas nolietojušas, bet, šķiet, joprojām glabā siltu roku pieskārienus, ar kādām saimniece cēla laukā no tās šķīvjus, glāzes, garšvielu trauciņus. Tie vēl joprojām apdzīvo šīs mēbeles plauktus.

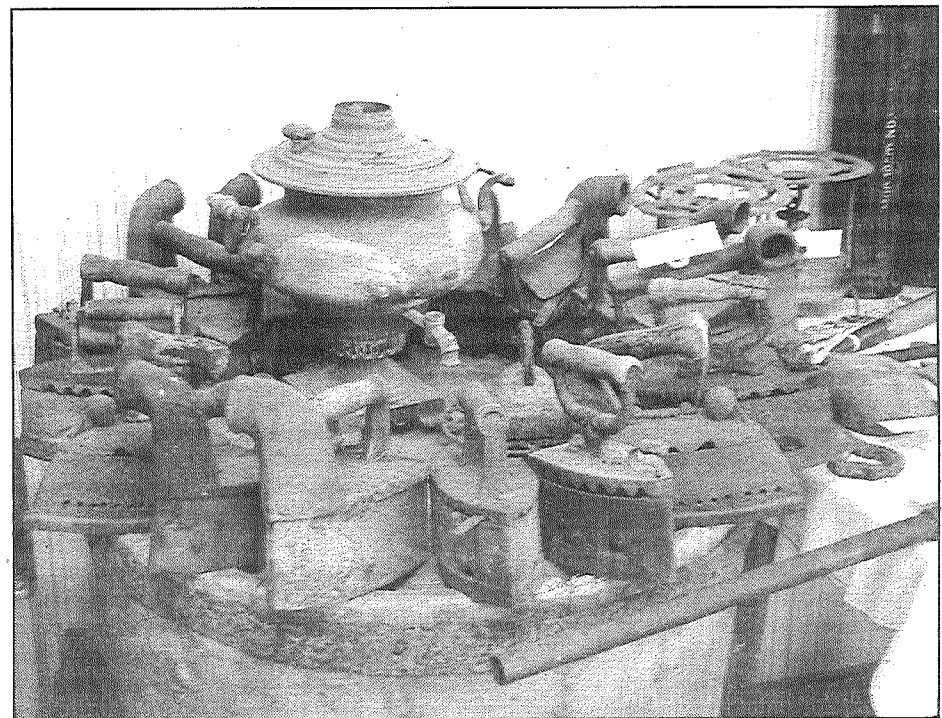
Eksponātu uzskaitījumu varētu turpināt ilgi. Bet tik senas lietas ir tikai viena daļa no Laura kolekcijas. Pretī jau raugās «visas cilvēces proletariāta vadoņa» un «visu bērnu tēta» (kā to mēdza skandināt padomju laikā) — Ļeņiņa tēls. Viņa krūšutēlam līdzās plakāti, goda grāmata un citi agrīno padomju laiku atribūti. Bērniem un pusaudžiem, kas izauguši jau ar Rietumos (vai Ķīnā) tapušām mantām, arī pagājušā gadsimta 70. – 80. gados sadzīvē lietotās, Latvijā un Padomju savienībā ražotās lietas ir eksotiskas, — smaržas, ziepes, pudeles, radioaparāti, atskaņotāji, mūzikas instrumenti. Kurš sīkais, kopš autiņu vecuma prazdams datorā ieslēgt multenīti, zinās, kā izdabūt mūziku no skaņuplates un divainās kastēs — atskaņotāja? Bija laiki, kad visa padomju tauta nopietni gatavojās imperiālistu uzbrukumam, pasaules karam, un tāpēc mācījās, kā slēpties bumbu patvertnēs, bet katrā iestādē pa pilnam bija atiecīgu plakātu ar pamācošiem tekstiem, ko un kā darīt atomkara laikā. Kopā tas saucās civilās aizsardzības mācības. Interesenti tagad uz šiem atribūtiem no-

● Interesantu eksponātu telpā ir tik daudz, ka ienācējam acis «skrien uz riņķi».

● Padomju laika miliča un karavīra ietērpi.

● Kas mūsdienās būtu tik izveicīgs, ka uzņemtos uzkārsēt ogļu pletizeri un ar to izpletēt, nu, tādas vidēji turīgas, pagājušā gadsimta saimnieces garderobi — vilnas svārkus, vadmalas jaku, rišām, nošuvītēm, krādziņām rotātas blūzes, ap-tamborētus priekšautus, iestērķelētus apakšsvārkus? Foto: A.Šņepsts

raudzīties no gadu un citas politiskās iekārtas distances. Atsevišķi izveidotas naudas nozīmīšu kolekcijas.

Vienā rakstā visu šo intereso krātuvi neapaprakstī. Lauris šo kolekciju savācis apmēram piecu gadu laikā. Vispirms pārliūkotī savu māju bēniņi, skapji, kambaru tumšākie kakti, pēc tam kaimiņi aicināti atdot izmešanai paredzētas senlietas. Vēlāk apzināmā ģeogrāfija paplašinājās, un dažādas mantas pie Laura nonāca no Aglonas,

Daugavpils, Rīgas un pat no Īrijas, kuru Lauris bija devies pastrādāt. Kolekcijas saimnieks visu šo bagātību labprāt izrāda ciemiņiem. Punkts tās paplašināšanai vēl nav pielikts. Viņam padomā arī citas idejas, piemēram, ar laiku ierīkot žogu un daļu no eksponātiem izvietot ārpusē. Tāpat, ja būšot vajadzība, mantām tikšot atvēlēts arī ēkas otrais stāvs.

L.Rancāne

Uz jauno bibliotēku — pa eņģeļiša pēdiņām

Rušonas pamatskolu ieskauj žogs. Brūģēta ietve no vārtiem pa taisno ved līdz skolas galvenajai ieejai. Bet uz kreiso pusi pa ietvi — baltu pēdiņu rinda. It kā bērniņš vai eņģelītis būtu ieminis baltā krāsā un tad aizmuku aiz ēkas stūra. Tomēr pēdiņas līdzinā rindā aizved apkārt skolas ēkai līdz durvīm, virs kurām novietots uzraksts rāda, ka te atrodas Riebiņu novada Kastīres bibliotēka. Par šo ideju — tik neparasti iezīmēt ceļu līdz bibliotēkai — tās vadītājai Silvijas Kotānei īpašs stāsts. Bibliotēka tikko bija pārcēlusies uz jaunajām telpām, bet nākamajā dienā tajā noteikta akreditācija. Visā pamatskolas ēkā turpinājās renovācijas darbi. Kā «augstajai» komisijai ērtāk atrast bibliotēku? Un tā tapusi šo baltu pēdiņu rinda. Gados vecāki apmeklētāji gan brīnīties, — kuram bērnam pieticis pacietības nopēdot ietvi? Bet īstenībā Silvija ar palīdzību tās zīmēja pati, — šablons un krāsu bundža rokā, un uz priekšu!

Bez palīgiem šajā bibliotēkā vispār ne soli. Ar aprīnojamu komunikabilitāti Silvijai izdodas uz turēt labus kontaktus ar dažādu paaudžu lasītājiem, tāpēc šis bibliotēkas vārds pēdējos gados vienmēr ticis daudzinašs starp labākajām dažāda mēroga pasākumos.

Līdz pat šim pavasarim Kastīres bibliotēkai telpas bija ierādītas kādā dzīvojamā mājā — divas mazas istabiņas. Apmeklētājiem nācās pieciest šaurību un citas neērtības, taču lasītāju vienmēr bija papilnam. Uz bibliotēkās atvairīšanās par saspīstību, viņi atbildēja, ka patik mājīgums. Lai kā vakara stundās pievilka omulīgais siltums no krāsnīm, kur kvēloja ogles, domā vadītāja. Tomēr visvairāk bibliotēka piesaistīja un piesaista ar iespējām izmantot jaunās tehnoloģijas, te ir seši datori lietotājiem, kopētājs, krāsu un melnbaltais printeris, skeneris, iespēja bez maksas izmantot interneta pakalpojumus. Var izmantot bezvadu interneta pieslēgumu, neierodoties bibliotēkas telpās, bet uzturoties ēkas ārpusē. Šim vajadzībām bibliote-

● Lasītāju klubīna «Jaunās ozolzīles» dalībnieki: Raimonds Kolesņikovs (no labās), Māris Fedotovs, Dana Fedotova, Karina Grebeža, Lana Koļesņikova, Karina Koļesņikova, Lāsma Dīmante kopā ar Kastīres bibliotēkas vadītāju Silviju Kotāni. Foto: A.Šņepsts

kāre iecerējusi ārpusē novietot galdīņu. Tāds bija arī pie vecajām telpām, kur bez tam varēja piebraukt ar automašīnu, un, paliekot tajā, ar portatīvo datoru pieslēgties kopējām tīklam kaut vai naktī. Tagad jaunieši, kas vēlas pieslēgties bezvadu internetam, spiesti sēdēt uz betona. Bibliotēka abonē daudzus preses izdevumus. Projekta «Trešais tēva dēls» ietvaros bibliotēku vēl vecajā mājvietā apmeklēja arī projekta sponsoru — Bila un Melindas Geitsu fonda pārstāvji no ASV. Arī tajā dienā bibliotēka bija pilna ar lasītājiem.

Silvija savulaik absolvējusi Rīgas kultūras un izglītības darbinieku tehnikumu, pēc tam Daugavpils Universitāti. Strādāja Rušonas pamatskolā, pēc tam Preiļu galvenās bibliotēkas bērnu nodaļā. Kad atbrīvojās vieta Kastīres bibliotēkā, atgriezās uz dzimto pusi, jo pavisam netālu — Aglonas stacijas ciematā — ir viņas mājas.

Te ir aprīnojami atsaucīgi cil-

vēki, saka Silvija par saviem lasītājiem. Reiz, atgriežoties no semināra Preiļos, vēl pie vecās bibliotēkas durvīm viņu sagaidīja jauniešu grupiņa. Vajag kopīgi cīnīties par jaunām telpām, vajag rakstīt projektu, viņi aicināja bibliotēkas vadītāju un paši izteica gatavību šajās lietās palīdzēt.

Tā radās jauniešu iniciatīvas grupa «Jaunie spārni». Pagājušajā gadā tapa realizēts kopīgi sagatavotais projekts, kurā iegūtos līdzekļus izmantoja Jašas krastu sakopšanai, tiltiņa izveidei pār to. Panākumu iedvesmoti, šogad sagatavoja otru projektu, kas arī tapa atbalstīts. Šī projekta ietvaros jaunieši kopā ar bibliotēkas vadītāju noorganizēja aviācijas ģenerālim Jāzepam Baško veltītu piemiņas sarikojumu, sakopa viņa atdusas vietu, piemiņas akmens apkārtni, atjaunoja Kastīres krucifiksu, labiekārtoja vietējā dižozola teritoriju un veica citus darbus. Tagad jaunieši jau domā par kāda projekta sagatavošanu Ziemassvētkiem. Bibliotēkā izveidojusies

arī mazāku bērnu — aktivistu — grupiņa «Jaunās ozolzīles». Bērni palīdz dažādos nelielos darbiņos, piemēram, ielūgumu iznēsāšanā pirms Grāmatu svētkiem, izplata informāciju par bibliotēkā paredzētiem pasākumiem.

Ar panākumiem Kastīres bibliotēka piedalās datu bāzes «Letonika» organizētajos konkursos. Pirms diviem gadiem bibliotēkaru grupā uzvarēja Silvija, nopelnot ceļazīmi uz Heoreku Somijā. Šī ārzemju brauciena laikā Latvijas bibliotekāri apmeklēja somu bibliotēkas, vienas no modernākajām bibliotēku nozarē. Šogad skolēnu grupā līdz konkursa finālam nokļuva Mārtiņš Jasevičs.

Bibliotēka aktīvi darbojas Bērnu žūrijā, un ar tās atbalstu ik gadu saņem jaunas grāmatas, piedalās projektā «Jaunu grāmatu iegāde publiskajām bibliotēkām». Ik gadus ar kuplu lasītāju pulciņu Kastīres bibliotēka piedalījās rajona Grāmatu svētkos, kur jaunu grāmatu ieguvums ir atkarīgs no dalībnieku skaita. 2 – 3 gadus ve-

ciem bērniem regulāri tiek organizēta pirmā tikšanās ar bibliotēku.

Kaut arī bibliotēka varēja lepoties ar kuplu apmeklētāju skaitu un aktivitātēm, vadītājai bija skaidrs, ka telpu šaurības dēļ iestāde var netikt akreditēta. Devusies pie novada domes priekšsēdētāja un izklāstījusi savas raizes. Mēneša laikā jautājums sāks risināt. Pārceļšanās darbiem uz jauno vietu pielikts punkts 18. maijā, bet jau nākamajā dienā ieradās akreditācijas komisija. Paldies lasītājiem, — bērniem, viņu vecākiem, kas palīdzēja pārnest un pārvest grāmatas, saka vadītāja. Kad novakarē bērnu vēl nebija mājās, mammas nākušas skatīties, ko viņi bibliotēkā tik ilgi dara, un pašas iesaistījušās darbos. Jaunajām telpām par novada pašvaldības finansējumu sagādātas arī jaunas, skaistas mēbeles.

Bibliotēkai noteikti dažādi darba laiki. Trešdienās tā atvērta līdz pulksten 20.00. Novada iestādēs tagad ir četru dienu darba nedēļa. Bibliotēka slēgta svētdienās, pirmdienās un piektdienās. Atteicīgi samazināts arī atalgojums. Tomēr Silvija neskumst, bet priecājas par ērtajiem darba apstākļiem. No oktobra līdz jūnijam Baškos darbojas grāmatu izsniegšanas punkts. Grāmatas Silvija aizved savā automašīnā, labā laikā tās izliek zālītē uz segas, sliktā laikā lasītāji, galvenokārt pensionāri gados, tās pārcilā turpat, bagāžas nodaļā. Pēc jauno telpu atvēršanas vadītāja čaklos lasītājus uzaicina tās apskatīt un pati ar automašīnu viņus nogādāja uz bibliotēku, kur gaidīja tējas galds.

Apkārtne te skaista, pa bibliotēkas logiem redzama upe ar gulbiem, skolas sporta laukums. Gan jau ar daudz palīgu atbalstu izdosies arī iecerēs par jaunām puķu dobēm un apstādījumiem.

Man patīk mans darbs, teica Silvija Kotāne, esmu pateicīga saviem lasītājiem, ka viņi ir pretnākoši, labestīgi, atsaucīgi. Brīvo laiku viņa velta mājas rūpēm, ģimenei — vīram un dēlam, kurš ir students medicīnas kolēdžā, vaļaspriekam — puķu audzēšanai.

Folkloras kopa «Turki» svinēja 30. dzimšanas dienu

Līvānu novada Turku pagastā pie Silavu ezeriem folkloras kopa «Turki» svinēja savu 30. dzimšanas dienu.

Kā informēja Zundānu tautas nama vadītāja Ināra Ivanova, pie balti klāta svētku galdā goda vietā tika sēdināts folkloras kopas «zelta fonds» — Anna Jeduša, Paulina Voitiņa un Filimonija Māsāne, kuras uz svētkiem ieradās izrotātā zirga pajūgā. Viņām pie galdā pļēvienojās Jūlija Švirkste, kura savā cienījamā 82 gadu vecumā ir nenogurstoša folkloras kopas dziedātāja.

Kā dzīves grāmata šajā vakarā

tika izšķirstītas atmiņas par pagājušo laiku. Ar mīļiem vārdiem un uguns liesmiņu svecē tika pieminētas aizgājušās dziedātājas un atbalstītāji, kuri joprojām no mākoņa maliņas vēro un palīdz folkloras kopai turēties.

Līdz vēlai vakara stundai Silavu ezeri un meži tika pieskandināti ar sirdij tuvām un mīļām dziesmām, un kur vēl jestrāis «Krakovjaka» dancis kopā ar autobusu šoferiņiem un draugiem.

Līvānu novada dome izteica pateicības un pasniedza goda rakstus gan «Par mūža ieguldījumu tautas mākslas attīstībā» ilggadējiem dziedātājiem, gan «Par ak-

tīvu un radošu darbību».

Folkloras kopas vadītāja Terēzija Rubene par saviem dziedātājiem saka tā: «Mēs esam bagāti ar savu «zelta fondu». Visur, kur braucam, ar lepnumu stāstām, ka Anna Jeduša, Paulina Voitiņa un Filimonija Māsāne folkloras kopā dzied jau no pirmās pastāvēšanas dienas. Ir prieks par Jūliju Švirkesti, kura savā cienījamā vecumā, neskatoties ne uz ko un par spīti visām slimībām, ir dziedātāju pulkā. Ja runājam par folkloras kopas kodolu, tad jāpiemin abi Jāņi — Māsāns un Daugvietis, bez kuriem dziesmām nebūtu istā skanējuma. Ir prieks, ka dziedā-

šanas prasme tiek pārmantota no paaudzes uz paaudzi Voitiņu dzimtā, Māsānu dzimtā, Vilcānu, Znotiņu un Smirnovu ģimenēs. Stiprs folkloras kopai balsts ir pēdējos gados pienākušie dziedātāji — Aija Nagle, Rīta Iesalniece. Kolektīvs un es lepojāties ar Zannas Vilcānes un Valdas Pūcītes darinātajiem rokdarbiem un suvenīriem, kuri ir atpazīstami un nes Līvānu novada Turku pagasta vārdu ne tikai Latvijā, bet arī tālu aiz tās robežām.

Mūs vienmēr patīkami pārsteidz Daigas Barkānes radošā izdo-

ma jau 26 gadu garumā. Gribu pateikties visiem dziedātājiem, kuri nāk uz mēģinājumiem un brauc uz koncertiem, neskatoties ne uz slimībām, ne laika apstākļiem, ne aizņemtbu, ne mērojamām attālumiem. Paldies viņu ģimenēm par atbalstu un sapratni, paldies Līvānu novada domei un Turku pagasta pārvaldei, kā arī sponsoriem.»

Svētki ir nosvinēti, bet darbs nav apstājies un atkal notiek mēģināji un gatavošanās koncertiem.

Preiļos sākas koka tēlnieku plenērs

Piektdien, 4. septembrī, Preiļu parkā sāksies rosība, kuras rezultātā taps koka skulptūras — Preiļi kļūvuši par mājvietu koka tēlnieku plenēram.

«Pateicoties iepriekš paredzētajam rajona padomes finansiālajam atbalstam, esam saglabājuši tradīciju organizēt starptautisko mākslas plenēru «Rudens 2009», stāsta Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktore Tekla Bekeša. «Taču pirmo reizi vēstu-

rē pie mums notiks koka tēlnieku plenērs, kas ilgs desmit dienas. Ceram, ka laika apstākļi būs labvēlīgi, jo tēlnieki strādās parka teritorijā pie vārtsarga namiņa un kapelas, kā arī Preiļu 2. vidusskolas pagalmā.»

Plenēru vadīs tēlniece, profesore Māra Kalniņa no Rēzeknes. Tieši viņai radās ideja pasākumu rīkot Preiļos, kas ir slavens ar gleznotāju plenēriem. 3000 lāti koka tēlnieku plenēra veidošanai iegūti Latgales Kultūras programā, iesniedzot projektu. Tā

kā muzejs ar rajona padomes atbalstu varēja sagādāt arī līdzfinansējumu, līdzekļus ir pietiekami, lai plenēru sarīkotu.

«Māra Kalniņa ir aizrāvusies ar Preiļu parka leģendām,» stāsta muzeja direktore, «tāpēc darbi taps atbilstoši šai tematikai un tiks izvietoti parkā. Esmu redzējusi skices, tās ir interesantas.» Profesore Kalniņas aicinājumam piedalīties plenērā Preiļos atsaukušies astoņi koka tēlnieki no Latvijas Mākslas akadēmijas. Ierasties solījis arī Karaļa kalna

skulptūru autors Ēriks Delpers.

Ja gleznotājs, dodoties dabā, ņem līdzi audeklu, otas un krāsas, tēlniekiem šis process ir krietni smagāks vārda visticšākajā nozīmē, jo nepieciešami balķi, no kuriem taps iecerētie tēli. Plenēra rīkotājiem nācies saskarties arī ar problēmām, jo apaļkokus neviens nepiedāvā. «Mums ļoti paveicās, ka sazinājāmies ar Karaļa kalna skulptūru dārza īpašnieku Jāni Stupānu no Aglonas. Viņš bija atsaucis un piedāvājis kļūt par plenēra sponsoru, mežā sa-

gādāt un uz Preiļiem atvest nepieciešamos apaļkokus. Tēlniekiem par projekta līdzekļiem bija jāiegādājas vienīgi ozola sagataves.»

T.Bekeša pateicas par atbalstu arī Preiļu rajona padomei, kuras piešķirtais līdzfinansējums un skulptūras, kas taps par šiem līdzekļiem, ir pēdējā skaistā dāvana pilsētai.

Starptautiskais mākslinieku plenērs «Rudens 2009» Preiļos sāksies tradicionālajā laikā — oktobra pēdējā nedēļā.

Šīs vasaras puķu rota Līvānos un Preiļos

lebraucot svešā pilsētā, skatu vienmēr piesaista apstādījumi ar ziedošiem augiem, puķu dobes, statīvi, dekoratīvi augu veidojumi. Tad vienmēr sajūsmināties, ak, cik skaisti, cik neparasti un oriģināli! Pašmāju sakoptību un ziedu bagātību pat nepamanām, jo uzskatām par pašsaprotamu lietu.

Šovasar, kad daudzi ceļotāji par savu braucienu galamērķi izvēlušies nevis tālas zemes, bet Latvijas lauku reģionus, arī Preiļos un Līvānos ir nācies dzirdēt daudz atbraucēju sajūsmas pilnus vārdus par mūsu pilsētu sakoptību un daudzkrāsaino puķu rotu. Šajā sakarā «Novadnieks» griežas pie abu pašvaldību apzaļumošanas speciālistiem, lai uzzinātu, vai viņi paši apmierināti ar paveikto un kā pilsētas domā rotāt nākamgad.

Ja nebūs naudas, iekops zālienus

Līvānu novada domes dzīvokļu un komunālās saimniecības apzaļumotāja Rasma Vasiļjeva par nākamā gada plāniem stāstīt atburējas. Iemesls saprotams — pašvaldības budžeta iespējas būs ļoti ierobežotas. Ja nebūs naudas puķēm, iekopsim zālienus vai stādīsim daudzgadīgos augus, ziedošās ziemcietes, viņa teica.

Līvānieši šogad priecājas par puķu piramidām pilsētas centrā, pie pasta ēkas iekārtotajām ziedu pārpilnajām kastēm. Pie lielveikala «Elvi» arī iekārtoti četri statīvi, bet pie bibliotēkas visas vasaras garumā ziedēja «puķu koki». Visi šie veidojumi tapuši SIA «Sedumi» Jēkabpils rajonā, kas nodarbojas ar stādu audzēšanu un specializējies mobilu puķu sistēmu veidošanā. Rasma minēja, ka «Sedumi» dārznieki ir īsti profesionāļi, zina, kā sagatavot augsni, kā izaudzēt ļoti daudzveidīgu un veselīgu stādīņu klastu.

«Galvenais noteikums, kas jāievēro — lai stādījumi un puķu piramīdas koši ziedētu jau maija beigās, kad Līvāni tradicionāli svin pilsētas svētkus, kā arī turpinātu priecēt līdz rudens salnām,» saka apzaļumošanas speciāliste. Augu kopšana, laistīšana vasaras svelmē un mēslošana gan ir pilsētas saimnieku ziņā, tāpat kā puķu dobru veidošana, kur tiek izmantoti pašu audzēti stādi. «Jau vairākus gadus mums ir ļoti laba sadarbība ar puķkopjiem Annu un Vladislavu Upeniekiem,» stāsta Rasma. «Lielaudzētājiem jau nav laika ar stādīņiem ņemties, bet Upenieki tos divreiz izpikē, apču-

● Laukumā pie Preiļu rajona padomes uzstādītās piramīdas koši ziedēja visu vasaru. Baltās un sarkanās balzamīnes papildina gaišzaļās ipomejas, kuru lapotne jau kļājas uz zemes.

bina, pie saules un āra gaisa pieradina. Tāpēc viņu stādi ir ļoti dziļi un labi ieaug.»

Pašvaldības speciāliste ir pārliecināta, ka pilsētas iedzīvotāji novērtē centienus izrotāt pilsētu ar ziediem, tāpēc jo sāpīgi bijis vairākkārt konstatēt, ka puķu kastes sabojātas, stādi ar visām saknēm izrauti vai augi nolauzti. It īpaši bieži tas noticis pavasarī ap izlaidumu laiku, no tā varot secināt, ka vainīgie ir skolas vecuma jaunieši.

Būs jāiemācās minimālisms

SIA «Preiļu saimnieks» apzaļumošanas daļas vadītāja Zenta Igoļniece pastāstīja, ka šogad stādu iegāde puķu groziem, piramidām un dobumiem izmaksājusi ap 3200 latu. Kopā ar stādīšanu, laistīšanu, kopšanu, mēslošanu un nepieciešamajiem transportizdevumiem pilsētas ziedošā rota izmaksājusi ap 4000 latiem. Vai par skaistumu tas būtu daudz maksāts? Nebūt nē, jo dobes, piramīdas un pie ielu apgaismojuma stabiem piestiprinātie grozi ir gaumīgi un krāsās saskaņoti. «Vispirms tiek izstrādāts apzaļumošanas projekts, ko saskaņojam ar novada domes mākslinieci. Tad notiek cenu aptauja. Šim gadam bija tikai viens piedāvājums — no SIA «Sedumi». Tā kā sēklas jāpasūta jau laikus, pērnajā rudenī konsultējāmies ar stādu audzētājiem, kopā

sprīdām, kādus ziedu toņus izvēlēties,» stāsta Z.Igoļniece.

Šogad savādāki augi nekā citgad izvēlēti puķu piramidām — pamīšus baltas un sarkanās balzamīnes, bet piramīdu pamatnē ipomejas, kas tagad sakuplojušas gaiši zaļas un izskatās pēc kupliem tautu meitu apakšbrūnciem. Arī Raiņa bulvārī pie elektriskā apgaismojuma laternām piestiprinātie puķu podi koši, tajos zied sarkanās pelargonijas un baltās balzamīnes, krāsu buķeti atdzīvina perillas un sētožņas, kuru *astes* nokarājas lejup. Novada domes ēkas priekšā — saulaināki toņi ar krustainēm, samtenēm un augumā garākām un līdz šim maz redzētām jauna tipa lobelijām. Tirgus laukumā izvietotajos grozos un vāzēs labi iejūtīgas pieticīgākas puķītes — samtenes, petūnijas, pļavu zeltene un dekoratīvi kāposti. Toties dobes augsni jo bieži pārklājušas zilās salvijas, rudbekijas un krustaines.

«Cilvēki bieži brīnās, sak, tikko nolījis lietus, bet mēs laistām piramīdas. Lieta tāda, ka augi ir kupli sazaļojuši, tāpēc ar lietus veldzi ir par maz. Arī piramīdu konstrukcija paredz, ka nepieciešama īpaša laistīšana,» teic Zenta. Viņa uzteic uzņēmuma dārznieci Veltu Kodori, kura rūpējas par plašajiem puķu stādījumiem.

Nākamgad ar finansējumu būšot ļoti knapi, prognozē Z.Igoļniece, tāpēc jau tagad pārdomājot, kā rīkoties. Viena iespēja — puķu

● Garāmgājēju skatu piesaista koši ziedu plankumi, kas mājvietu raduši kādreiz Raiņa bulvārī augušo un pirms vairākiem gadiem nozagēto liepu celmos. Foto: L.Kirillova

● Pie Līvānu bibliotēkas tagad skaisti izskatās daudzkrāsainie puķu koki. Attēlā redzams brīdis, kad vasaras sākumā SIA «Sedumi» darbiniekam nācās labot stādījumus, ko bija izpostījuši huligāni. Uzņēmuma pārstāvji visu vasaru sekoja līdzī tam, kā aug puķes. Foto: I.Artemjeva

dobju vietā iesēt zāliņi, otra — aicināt palīgos pilsētas iedzīvotājus. Preiļos ir daudz ziedošu dārzu, kuru saimnieki varētu dalīties savā bagātībā un dāvināt savai pilsētai stādīņus.

Par vienu lietu apzaļumošanas daļas vadītāja gan ir stingri pārliecināta — ziedu piramidām nau- da būs jāatrod, jo tās cilvēkiem ļoti patik.

L.Kirillova

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

BALVOS

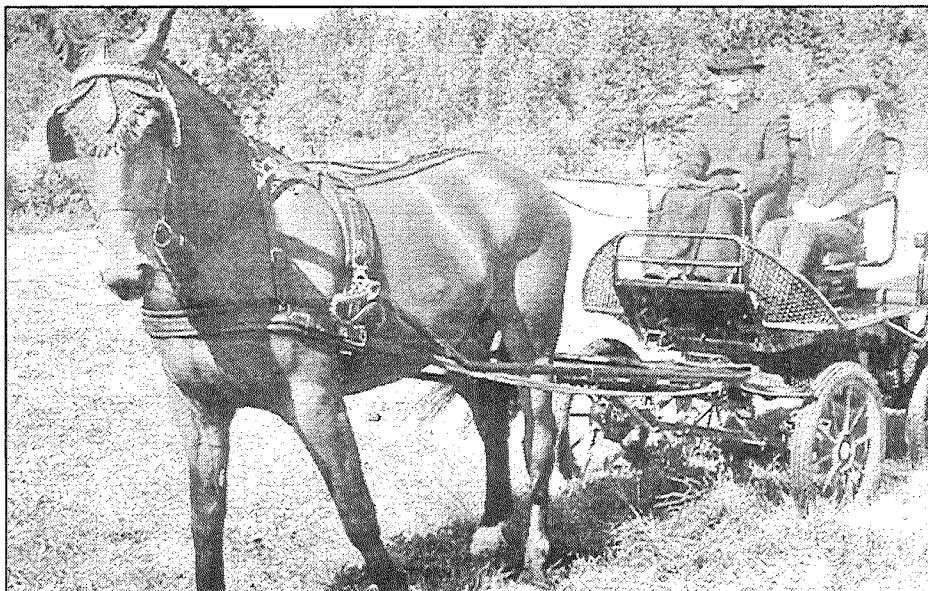
Pajūgu braucēju uzvaras

● Mājinieki Andrejs Klitončiks ar četrgadīgo Sidrabu sacensībās startēja pirmo reizi. Lai arī viņus piemeklēja ķibe — satrūka aizjūgs, — un tiesnesis ieskaitīja lielus soda punktus, abi var justies apmierināti. Pajūgs ļoti patika skatītājiem, jo Sidrabs ar saviem parametriem izskatās cēls un skaists. Viņš apliecināja arī talantu pārvarēt šķēršļus un klausīt pavēlēm.

Viena no augusta sestdienām izvērtās par skaistu svētku dienu Tilžas pagastā. Larisas un Andreja Klitončiku mājas tuvumā iekārtotajā sacensību vietā pulcējās gan skatītāji, gan zirgu pajūgi ar koši tērptiem braucējiem. Pēc ilgiem gadiem atkal atdzīvojušies zirgu sports — draivings, — kura dēļ ceļu uz Tilžu bija mērojis visai nopietns dalībnieku skaits, starp kuriem vairāki ar šo pusi iepazinās pirmo reizi. Par uzdrošināšanos un ieguldīto darbu apbrīna un paldies gan sacensību organizatoriem, gan atsaucīgajiem skatītājiem.

Draivings nozīmē braukt pajūgā divatā (ar palīgu) un katrā no trim disciplinām likt zirgam sacensību laukumā veikt pieprasītos manevrus. Vienam zirgs klausā tā, ka skatītājs neatrāvis priecē acis — pajūgs bez mazākā misēkļa traucas uz priekšu, pajūgs brauc leņķi un cēli, un četrkājainais skaistulis ik pa brīdī maina soļu straujumu, izteiksmīgi aizdrasējot garām. Kādam gadās arī ķibe, ko jāvar pārdzīvot. Skatītājiem aizraujošākā izvērsas draivīga otrā un trešā daļa, kad zirgu braucējiem precīzi jāpārvar dažādi mākslīgi radīti šķēršļi. Til-

● Andra Buklovskā vadītā ekipāža no Mālpils āreji atgādināja senas filmas kadru. Zīmīgi, ka Andris savus pirmos treniņus uzsācis Baltinavā, piedaloties jātnieku sekcijā.

žā pajūgiem bija jālikumo starp lieliem barības ruloniem, jāskrien tuvu traktoram, jāpārbrauc pa grabošu tiltu, jāieskrien arī pamatīgā ūdens lāmā un jāaplicina meistarība vēl vairākos citos šķēršļu variantos. Ļoti azartiska arī trešā disciplīna — maratons.

Sacensības kā pirmā dalībniece atklāja Ieva Koškina no Rugājiem. Viņa tām bija nopietni gatavojusies, jo laukumā devās pat ar trim zirgiem — Sagapo, Stafeti un Indisu. Skatītāji sajūminājās par poniju pajūgiem — arī augumā mazie zirdziņi apliecināja talantu būt paklausīgiem un gudriem. Vairāki sacensību dalībnieki apliecināja prieku izmantot katru iespēju piedalīties draivīgā, jo tas Latvijā vēl ir jauns zirgu sporta veids. Tieši tāpēc uz Tilžu bija devies rīdzinieks Andis Pavlovskis un

Kristaps Caune ar zirgu Viskiju. Viņu pajūgs draivīga pirmajā disciplīnā izpelnījās sacensību tiesneses uzslavas, taču pats Andis vērtēja, ka disciplīnā viņiem šoreiz īsti nav veicies. Pavlovsku ģimenes atieksme viennozīmīga: «Kā var nebaupt, ja mūsu pašu latvieši riko sacensības un aicina? Kur aicina, tur arī braucam, lai gūtu pieredzi.»

Aiga Ozoliņa ar palīdzību Margaritu Prokofjevu un vidēja lieluma poniju Kameni ceļu uz Tilžu mērojušas pirmo reizi mūžā. Pajūga vadītājas noskaņojums mozs: «Gribam uzvarēt. Beidzot sagaidījām, ka arī Latvijā attīstās draivings, tāpēc ļoti priecājamies. Strādāt ar poniju ir interesanti, jo tas ir azartisks zirdziņš, labprāt lec pāri barjerām,» atklāj saimniece.

«Vaduguns»

RĒZEKNĒ

Rēzeknē būs jauns uzņēmums

Pilsētas dzīvē pozitīvas pārmaiņas var sākties tikai tad, ja attīstīsies ražošana. Rēzeknē viens nopietns uzņēmums ir pieveicies. Interese par koka granulā ražošanas izveidi ir firmai «Carbon Neatral Biofuel».

Šāds notikums būtu ļoti svarīgs impulss pilsētas attīstībai, jo gaidāmas vairāku miljonu latu investīcijas, tiktu radītas jaunas darba vietas. Ar uzņēmuma vadītāju Adriānu Raiļu jau ticis Rēzeknes domes pilsētas saimniecības, infrastruktūras un sa-

biedriskās kārtības komitejas priekšsēdētājs Jānis Krišāns un domes izpilddirektors Raimonds Olehno.

Pilsētas ziemeļu mikrorajona industriālajā teritorijā uzņēmums plāno izveidot koksnes granulā ražotni, kas būs videi draudzīga. Ražošanas procesā radušies putekļi nenokļūs apkārtējā vidē, bet gan tiks savākti un pārstrādāti, bet iekārtas, kas varētu radīt troksni, tiks norobežotas ēkās ar skaņas izolāciju. Tādējādi vienīgais, kas tiks izvadīts vidē, būs ūdens tvaiks.

Veiksmīgas projekta īstenošanas rezultātā jau nākamā gada vidū ražotne varētu

sākt darbu, radot 40 darba vietas.

Pašvaldības un uzņēmuma pārstāvju tikšanās reizē pašvaldība apņēmas darīt visu, lai atvieglotu uzņēmuma ieešanu un darbu pilsētā. Domes pārstāvji puda gatavību sniegt visāda veida atbalstu jaunajam uzņēmumam ar pārliecību, kas tas dos pozitīvu stimulu Rēzeknei.

Augs bez bērnu dārza?

Kopš maija augstā bezdarba līmeņa dēļ Rēzeknē pirmsskolas izglītības iestādēs sarūk bērnu skaits. Arī tie vecāki, kuri savas atvases rindā uz bērnu dārzu steidzās

pierakstīt jau tad, kad mazulis bija tikko piedzimis, atsakās no vietām bērnu dārzā. Atsakās arī to bērnu vecāki, kuriem sociālā pārvalde beigusi apmaksāt šos pakalpojumus.

«Pagaidām vēl nevar teikt, ka sākusies masveidīga bērnu izņemšana no bērnu dārzā, bet tāda tendence jūtama,» skaidro Rēzeknes izglītības pārvaldes pirmsskolas izglītības iestāžu speciāliste Natālija Peipiņa. «Uzsākot jauno mācību gadu, ar vietu pilsētas bērnu dārzos varēs nodrošināt visus 2006. un 2007. gadā dzimušos bērnus,» viņa apstiprināja.

«Rēzeknes Vēstis»

LUDZĀ

Kārsavas novadā slēdz divas skolas

Kārsavas novada domes deputāti atcēluši savu iepriekšējo lēmumu — sešas novada pagastu skolas reorganizēt par Kārsavas vidusskolas struktūrvienībām. Nonāks pie secinājuma, ka jāļauj katram skolas kolektīvam izvērtēt situāciju, ņemot vērā mērķdotācijas apjomu, ko katra iestāde saņems atkarībā no skolēnu skaita.

Pēc prognozēm, novadā kopā mācību gadu uzsāks 633 skolēni, 328 (vairāk nekā puse) no tiem — Kārsavas vidusskolā. Iepriekšējā mācību gada beigās Salnāvā bija 85, Pudīnavā — 72, I Mežvidos — 67, Vi-

tolos — 46, II Mežvidos — 32, Aizgāršā — 28 skolēni.

Visiem ir skaidrs, kas visas skolas saglabāt vienkārši nav iespējams. Lai cik sena būtu skola, cik labs pedagogu darbs, visiem izdzīvot vienāla neizdosies. Deputātiem balsojot, tika nolemts, ka ar 20. augustu slēgtas Vitolu pamatskola un II Mežvidu pamatskola, bet vismazākā novada skola — Aizgāršas — darbu turpinās.

Lūdzot balsot par skolu slēgšanu, domes priekšsēdētāja Ināras Silickas balss aizlūza. Viņa, būdama skolas direktore, bija aktīvi cīnījusies pret skolu slēgšanu, bet tagad, pašvaldību vadot, viņai nācās par to izšķirties. Citas iespējas vienkārši nav.

Tas, no kā Vitolos un Mežvidos baidījās vairākus gadus, ir noticis. Vecākiem jāiz-

vēlas, kur bērni turpinās izglītību. Sāksies jauns posms pedagogu un tehnisko darbinieku dzīvē, palielināsies bezdarbnieku skaits.

Ja slēgto skolu audzēkņi neaizbrauks uz citiem novadiem, tad palikušajās skolās situācijai būtu nedaudz jāuzlabojas, bet cik un kā — tas atklāsies tikai pēc 1. septembra.

Trūcīgās ģimenes var saņemt produktus

Latvijas Sarkanā Krusta Ludzas komiteja 19. augustā saņēma produktu pakas, kas ir paredzētas izsniegšanai trūcīgajiem iedzīvotājiem.

Pavisam saņemtas 1010 pakas pārtikas.

Vienam cilvēkam mēnesī paredzēta pakas, kuras kopējais svars ir 2,8 kilogrami. Pakā iekļauti pieci produkti: viens kilograms makaronu, auzu un piecgraudu pārslas (kopā viens kilograms), pankūku mikla (400 grami) un sausais vāpiena pulveris (400 grami). Produktus ar Eiropas Komisijas atbalstu ražo gan Latvijas, gan citu Eiropas Savienības valstu uzņēmumi.

Gada sākumā, kas Eiropas Komisijai tika pieteikts trūcīgo iedzīvotāju saraksts, Ludzā tajā bija iekļauts 421 cilvēks, bet pašlaik trūcīgo skaits pieaudzis līdz 760. Sarkanā Krusta Ludzas komitejas priekšsēdētāja Sholastika Maksimenkova atzīst, ka produktu sadale ludzāniešu vidū būs sarežģīta, to pietrūks.

«Ludzas Zeme»

Par bērnu drošību jārūpējas vecākiem, autovadītājiem un skolotājiem

Skolas gada sākums ir laiks, kad par bērnu drošību satiksmē tiek runāts pastiprināti. Jaunais mācību gads tiek sākts ar labiem nodomiem. Tomēr ne vecāki, ne skolotāji nedrīkst pašauties uz to, ka bērnu sargās vienīgi labie nodomi — mazie satiksmes dalībnieki ir jāizglīto. Pie tam jāapzinās, ka bērni pārņem pieaugušo uzvedības modeļus un cenšas tos atdarināt. Tādēļ būtiski, lai pieaugušie, mācot viņiem satiksmes noteikumus, paši tos ievērotu. Pretējā gadījumā bērni neapzināti kļūst par satiksmes noteikumu pārkāpējiem, tā ievērojami apdraudot savu drošību.

Šajā sakarā, sākoties jaunajam mācību gadam, Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) speciālisti atgādina būtiskākas atziņas.

Vecākiem

- ✓ Bērniem, kas ir jaunāki par astoņiem gadiem, grūti noteikt transportlīdzekļu ātrumu un atātlumu, tādēļ tiem visdrošāk pārvietoties pieaugušo pavadībā.
- ✓ Māciet bērnus šķērsot ielu pie luksoforiem, pa gājēju pārejām un labi pārrēķināt vietās. Ja bērnam jāšķērso iela pa neregulējamu pāreju, iemāciet, kā to pareizi darīt, kā novērtēt situāciju.
- ✓ Iemāciet bērniem, kā pārvietoties pa ceļu, kuram nav gājēju paredzētas ietves — iet pretēji braukšanas virzienam.
- ✓ Parūpējieties, lai atstarojošie materiāli būtu gan uz bērna apģērba, gan mugursomas. Tas pasargās no nelaimes.

Autovadītājiem

- ✓ Samaziniet braukšanas ātrumu skolu tuvumā un esiet uzmanīgi, jo bērni, kuriem nav zināšanu satiksmes noteikumos un drošībā, uz ielas mēdz uzvesties neadekvāti.
- ✓ Bērnus viņu mazā auguma dēļ var būt grūti pamanīt, tādēļ esiet uzmanīgi, apgriezoties braukšanai pretējā virzienā vai nogriežoties uz mazākas nozīmes ceļiem.
- ✓ Bērns, kurš augumā nav sa-

sniedzis 150 cm, jāpārvadā piesprādzēts vai nu speciāla bērnu sēdekliņā, vai uz paliktņa. Pieaugušajiem paredzētās drošības jostas, strauji bremzējot, bērnam var nodarīt kaitējumu.

✓ Ja esat piesprādzējuši bērnu, drošības josta jālieto arī pašiem.

Skolotājiem

- ✓ Rūpes par savu audzēkņu drošību uz ielas ir arī skolotāju uzdevums. Jau pirmajā skolas nedēļā, kad pirmklasnieki vēl tikai iepazīst jauno vidi un tās noteikumus, iepazīstiniet viņus ar ielām skolas tuvumā un pastāstiet par to drošu šķērsošanu.
- ✓ Savā ikdienas darbā ar skolēniem neaizmirstiet satiksmes drošības tēmu un atkarībā no bērnu vecuma pārrunājiet aktuālākos jautājumus.

Drošas Braukšanas skolas padomi

Ari Drošas Braukšanas skola (DBS) aicina visus autovadītājus būt īpaši vēģīgiem un parūpēties par skolēnu drošību uz ceļiem, informē DBS pārstāve Jūta Krīgere.

«Ikvienam autovadītājam ir jāatceras morāle — ar kādu ātrumu tu atļauies braukt garām svešai skolai, ar tādu pašu ātrumu kāds cits brauc garām tava bērna skolai.» uzsver DBS apmācību direktors Andris Pļavenieks. «Atcerieties, ka drošas braukšanas pamatprincipi ir vispirms saskatīt potenciālo problēmu, paredzēt situācijas virzību un pieņemt pareizu lēmumu, lai netiktu pieļauta avārijas situācija,» atgādina Pļavenieks.

Autovadītāji pilsētu robežās tiek aicināti pārvietoties ar ātrumu, kas ir pat nedaudz mazāks par atļautajiem 50 kilometriem stundā, lai samazinātu risku iekļūt satiksmes negadījumā skolu, bērnu darzu un citu bērnu pulcēšanās vietu tuvumā.

J.Krīgere atgādina, ka Drošas Braukšanas skola darbojas kopš 2005. gada, un tās galvenais darbības virziens ir drošas braukšanas apmācības un ar to saistīto risku samazināšana gan uzņēmumiem, gan jebkuram transportlīdzekļa vadītājam, kas vēlas uzlabot savas prasmes.

jās, pašiem arī jāuzsilda pusdienas, kamēr vecāki vēl ir darbā. Tādēļ šie darbi sākotnēji būtu jāveic kopā ar pieaugušajiem, pēc tam ļaujot bērnam rīkoties patstāvīgi, taču pavērojot un izstāstot, ko un kā labāk, drošāk darīt. Jāpāstāsta, kā rīkoties, ja ir notikusi nelaime, kādos gadījumos kur meklēt palīdzību — doties pie kaimiņiem, zvanīt vecākiem vai uz tālruni 112.

Skolā bērni var iegūt vispārīgas zināšanas par ugunsdrošību, bet vecākiem šie jautājumi būtu jāpārrunā ar bērniem individuāli, ņemot vērā bērna vecumu un rak-

POLICIJAS ZIŅAS

Laika posmā no 24. līdz 30. augustam Preiļu rajona policijas pārvaldē reģistrēti 27 dažādi notikumi. Kā «Novadnieku» informē Preiļu rajona policijas pārvaldes inspektore Inta Romanovska, tajā skaitā reģistrētas piecas zādzības, trīs tīši mantas iznīcināšanas vai bojāšanas gadījumi, kā arī trīs ceļu satiksmes negadījumi.

Zagli iekāro visdažādākās mantas

Apkopotā informācija par nedēļas laikā notikušajām zādzībām liecina, ka garnadži nesmādē neko, it īpaši, ja mantu īpašnieki paši nav bijuši pietiekami piesardzīgi. Tā 24. augustā Līvānos reģistrēta zādzība no veikala «Saiga», kur kādai personai tika nozagts kosmētikas maks, kurā atradās nauda — 127,80 latī. Policija par notikušo uzsākusi kriminālprocesu.

25. augustā Riebiņu novada Galēnos kāds vīrietis konstatēja, ka pazudusi uz virves žāvēšanai izkarinātā veļa.

Tajā pašā dienā, 25. augustā, reģistrēts iesniegums no Līvāniem. Katlu mājā, kas pieder SIA

«Jēkabpils būve», pazudis metināšanas aparāts. Arī par šo zādzību policijā uzsākts kriminālprocess.

25. augustā par zādzību policijai ziņots no Riebiņiem. Tur no kādai sievietei piederošās vasarnicas pazuduši zelta izstrādājumi — auskari, ķēdīte un gredzens. Policijā uzsākusi kriminālprocesu.

26. augustā Līvānos no SIA «TALCE» piederošā autobusa Iveco ML80D zagļi nolējuši dieļdegvielu. Noskaidrots, ka nozagti 100 litri degvielas. Par notikušo zādzību uzsākts kriminālprocess.

Apmētāja ar olām

24. augustā policijā reģistrēts iesniegums par to, ka Līvānos kādam vīrietim piederošā dzīvokļa logi un automašīna tika apmētāti ar olām.

Bērni sabojāja garāžas jumtu

Par bērnu draiskulību rezultātā nodarītiem zaudējumiem policijā saņemts iesniegums no Līvāniem. 26. augustā garāžu kooperatīvā «Saulīte 1» bērni, skraidot pa jumtu, sabojājuši tā segumu.

Divu dienu laikā avārijās gājuši bojā divi cilvēki

Pagājušās nedēļas nogale bijusi traģiska, jo ceļu satiksmes negadījumos gājuši bojā divi cilvēki, vairāki guvuši nopietnas traumas.

28. augustā Aglonas pagastā ceļa Dagda — Aglona 28. kilometrā automašīna VW Vento sadūrās ar velosipēdistu. Konstatēts, ka automašīnas vadītājs bija sēdies pie stūres alkohola reibumā. Pārbaudē viņam konstatēta 2,89 promiles liela reibuma pakāpe. Šajā ceļu satiksmes negadījumā bojāta automašīna, bet notriektais velosipēda vadītājs no gūtajām traumām notikuma vietā mira. Policijā uzsākts kriminālprocess.

29. augustā notika automašīnu Opel Vectra un Audi 80 B4 sadursme Līvānos uz Rīgas ielas. Automašīnas Opel Vectra vadītājs un pasažieris negadījumā gūto miesas bojājumu ārstēšanai nogādāti Jēkabpils slimnīcā, bet automašīnas Audi 80 B4 vadītājs no avārijā gūtajām traumām negadījuma vietā mira. Par notikušo policijā uzsākts kriminālprocess.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Ugunsgrēka iemesls — zibens

Kā liecina Valsts un ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) statistika, šogad ir reģistrēti 20 ugunsgrēki, kuru iespējamais iemesls ir zibens. Ugunsgrēkos nopostītas sešas ēkas — Jaunlaicenes, Maļinovas, Ūdrišu, SUTRU un VĀRKAVAS pagastos, «Novadnieku» informē VUGD Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas priekšiece Inga Vetere.

Šogad pirmais ugunsgrēks, kura iespējamais iemesls ir zibens spēriens, reģistrēts 24. maijā Gulbenē. VUGD statistika liecina, ka 2008. gadā ir reģistrēti 37 ugunsgrēki, kuru iespējamais iemesls bija zibens, 2007. gadā — 48, 2006. gadā — 24, 2005. gadā — 19, bet

2004. gadā — 33 ugunsgrēki.

Lai pasargātu sevi un savu īpašumu no zibens, jau 18. gadsimtā krievu zinātnieks M.Lomonosovs ieteica drošu papēmienu cīņai pret zibeni — zibensnovēdēju.

Aizsardzība vajadzīga katrai ēkai, turklāt tā kļuvusi aktuālāka nekā jebkad iepriekš. Tas izskaidrojams ar nemītīgi pieaugošu elektrotehnikas klātbūtni ikvienā dzīvojamā, sabiedriskā vai ražošanas ēkā. Tādējādi pieaug arī ēkas magnētiskais lauks, kas pievelk zibeni, un elektrības izlādēšanās notiek biežāk. Reālajai situācijai neatbilst priekšstats, ka zemākas ēkas ir mazāk apdraudētas. Ar savu spēcīgo elektromagnētisko lauku tās zibeni pievelk vairāk nekā blakusesošās augstceltnes. Zibensnovēdēji un iekšējo elektrisko tīklu aizsardzi-

ba pasargā arī pret strāvas pārspriegumiem un kritumiem, kas īpaši bieži sastopami laukos, kur elektrību pārvada gaisa vadi.

Saskaņā ar Latvijas būvnormatīva LBN 201-07 «Būvju ugunsdrošība» prasībām zibensaizsardzības ierīkošanas nepieciešamību nosaka būvju izmantošanas veids, būves ugunsnoturības pakāpe, ražošanas procesa ugunsbīstamība un sprādzienbīstamība, būves augstums un citi rādītāji.

Savukārt Ugunsdrošības noteikumi paredz, ka namu un objektu īpašnieki ir atbildīgi par to, lai zemējumu un zibensaizsardzības ierīces tiktu uzturētas lietošanas kārtībā un to pārbaudes un elektroinstalācijas izolācijas pretestības mērījumi tiktu veikti ne retāk kā reizi sešos gados.

Ar bērniem jāpārrunā drošības jautājumi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD), sākoties jaunajam mācību gadam, vecākus un pedagogus aicina ar bērniem pārrunāt, kas jā dara, lai nepieļautu ugunsnelaimi, kā rīkoties ugunsgrēka gadījumā, «Novadnieku» informē VUGD Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas priekšiece Inga Vetere.

Sākoties jaunajam mācību gadam, daudziem jaunāko klašu skolēniem jāklūst patstāvīgiem — pašiem jā dodas no skolas mā-

sturu, kā arī sadzīves apstākļus, piemēram, atkarībā no tā, vai mājās ir centrālā vai malkas apkure, vai ēdiens tiek gatavots uz elektriskās vai gāzes plīts utt. Pieaugušo uzdevums ir izglītot bērnus, liekot izprast, ka par ikvienu nelaimi jāziņo nekavējoties, jo tad ir iespējams glābt gan cilvēkus, gan īpašumu. Kategoriski aizliegumi un draudi sodīt nēradīs izpratni par drošību. Kritiskā brīdī bērns domās nevis par to, kā paglābties pašam, paglābt līdzcilvēkus, bet gan kā izvairīties no gaidāmā soda, kā noslēpt savu pārkāpumu. Ne katru bērnu iz-

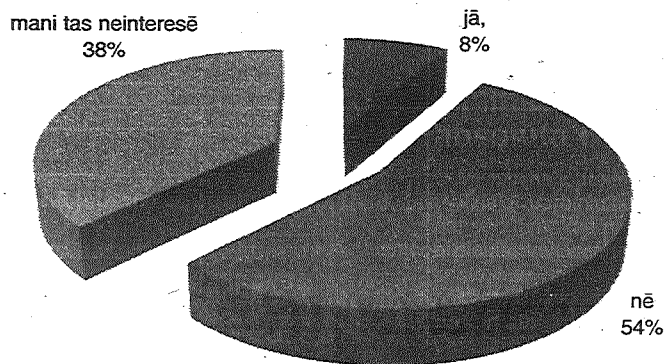
stāt nopietnas sekas bērna turpmākajā attīstībā.

Statistika liecina, ka ugunsgrēkos visbiežāk cieš pusaudži no 10 līdz 14 gadu vecumam un bērni līdz četriem gadiem. Mazie bērni vēl tikai apgūst pirmās dzīves iemaņas un vecākiem vajadzētu pieskatīt, ne uz mirkli neatstājot vienus. Skolas vecuma bērniem jau ir pārliecība par savu prasmi rīkoties ar uguni, taču vēl aizvien nav visu nepieciešamo iemaņu.

VUGD atgādina, ka par bērnu drošību ir atbildīgi pieaugušie.

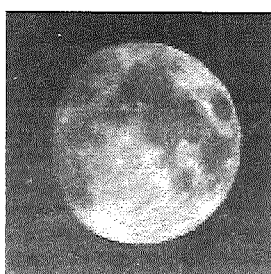
Aptaujas rezultāti internetā (no 24. līdz 30. augustam)

Vai piedalījāties «Sirdspuksti Baltijai» skrējienā?

«Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

Mēness kalendārs

2. septembris. 14. Mēness diena (sākas 19:26). II fāze. Ūdensvīrs. Nepalaidiet garām šo dienu — tā ir ārkārtīgi veiksmīga jebkura svarīga darba uzsākšanai. Viss šajā dienā uzsāktais spidoši izdodas. Nākamo šādu izdevību nāksies gaidīt veselu mēnesi.

Tomēr šajā dienā var uzņākt neizprotamas skumjas un grūtsirdība. Dzeniet to projām un darbojieties, izvēlieties fizisku slodzi. Nenoslēgiet redzi.

Sajā dienā vajadzētu mazāk lietot šķidrums, jo tas var radīt traucējumus organisma darbībā. Garšas ziņā labāk lietot sāļus produktus un mandeļus, bet atturēties no rūgtajiem un saldajiem. Sapņi nesniedz svarīgu informāciju.

3. septembris. 15. Mēness diena (sākas 19:34). II Mēness fāze. Zivis (sākas 18:58). Sātaniska diena. Pastāv draudi, ka pakļausieties jebkuriem kārdinājumiem un suģestijai, kļūsiēt laiski un ļausieties kaitīgiem ietekmēm. Šajā dienā ārkārtīgi vāji kontrolējam savu rīcību, turpretī instinktī kūsāt kūsā. Un to ietekmē var pastrādāt dažādas mulķības.

Rodas dedzīga vēlēšanās mesties uzdzīvē. Tomēr to darīt nevajag — būs nevēlamas sekas. Labāk ir emocijas iegrožot, saņemt dūšu, savas kaislības un vēlmes apvaldīt un nostiprināt pašdisciplīnu. Ļoti veselīgi ir šajā dienā pabadosies un ievērot diētu. Jāuzvedas iespējami klusu un mierīgi, ja nevēlaties pēc tam dārgi maksāt par vājuma brīdi. Pārtikā vēlama lieti produkti, pākšaugi, graudaugi, daudz garšvielu. Gaļu, tās izstrādājumus un ābolus labāk neēst. Šajā Mēness dienā sapņi ir viedi. Simboliski var parādīties problēmas, kuras gaida atrisinājumu. Dažkārt sapnis pasaka priekšā, kā to darīt.

4. septembris. 16. Mēness diena (sākas 19:41). II-III Mēness fāze (pilns). Zivis. Šis dienas enerģētika ir īpaši harmoniska. Si ir tīra, gaiša diena, ļoti mierīga. Šo mieru nekādā gadījumā nedrīkst izjaukt. Visiem spēkiem saglabājiet līdzsvaru. Nedrīkst izrādīt agresivitāti, kliegt, vicināt rokas — tas pavērsies pret jums. Neesiēt skaudīgi. Nevajag ieslēgt skaļu mūziku, nedrīkst uzvesties izaicinoši. Labāk dienu pavadīt vienatnē, klusi un pieticīgi, veikt mājas darbus. Ieteicams darīt visu, kas saistās ar tīrīšanu: mazgāt grīdas, slaucīt putekļus, iet dušā. Veselīga ir mierīga pastaiga. Uzcītību darbā neizrādīet — tā pozitīvus rezultātus nedos. Pārtikā nav ieteicama gaļa, sēnes, var ēst zivis. Šajā Mēness dienā svarīgs ir labs miegs, kas palīdzēs pat atbrīvoties no kādas kaites, bet sapņi kļiedēs iekšējo sasprindzinājumu.

LABU APETĪTI!

Kartupeļu pica

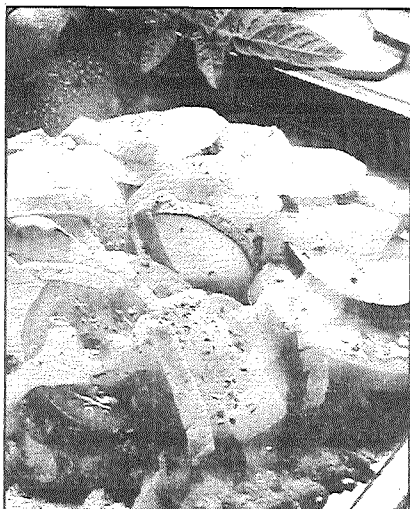
1 personai

6 vidēja lieluma kartupeļi, sāls, naža gals piparu, 2 tējkarotes margarīna, 2 šķēlītes šķiņķa, 2 šķēlītes siera, 4 tomāti, 2 mazi cukini, 4 tējkarotes sasmalcinātu zaļumu.

Kartupeļus nomazgā, notīra, sagriež gabalos un vāra sālsūdenī. Izvārtos kartupeļus saspaida vai sarīvē uz rīves.

Ietauko pannu ar margarīnu, izveido no kartupeļu picas pamatni un nedaudz apcep.

Šķiņķi un sieru sagriež salmiņos, tomātus un cukini nomazgā un sagriež ripiņās. Picas pamatnei virsū liek dārzeņus, šķiņķi un sieru, pārkaista ar garšvielām un zaļumiem. Cep cepeškrāsnī 250 °C 5 - 10 minūtes.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____

Derīgs līdz 3. septembrim.

T													ā													l													r													.												
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Talonā jāieraksta sludinājums tikai par VIENU objektu.

Aizpildīšanas noteikums: viena rūtīņa — viena zīme.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Maksa Ls 0,40 (ar PVN).

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 53-07057.

Pludmales volejbola sezonas noslēgums Riebiņos

No kreisās II vietas ieguvēji V.Voitīņš, A.Gendelis, uzvarētāji J.Saldaks, J.Bikšis un III vietas ieguvēji A.Pastars, A.Bernāns.

Tiklīdz iestājas siltāks laiks, Riebiņu novadā aktivizējas tie sporta draugi, kam patīk pludmales volejbols. Vasaras sezonā Riebiņu novadā šogad ir notikuši trīs lieli pludmales volejbola turnīri, kā arī viens vietējā mēroga turnīrs, «Novadnieku» informē Riebiņu novada domes sabiedrisko attiecību speciālists Rolands Naglis.

Vēl pirms Jāņiem startēja pirmais pludmales volejbola turnīrs, tad visu jūliju norisinājās novada pludmales volejbola turnīrs «Riebiņi 2009», bet 23. augustā notika sezonas noslēguma pasākums — pludmales volejbola turnīrs «Vasara 2009».

Par spīti tam, ka meteorologi bēdēja ar prognozēm par lietu šajā dienā visas Latvijas teritorijā, uz pēdējo posmu Riebiņos bija ieradušas 12 ko-

mandas — gan no pašu novada Riebiņiem, Rušonas un Siļukalna pagasta, gan no blakus esošajiem Viļānu, Preiļu, Līvānu un Rēzeknes novadiem.

Par šī turnīra bronzas godalgu ieguvējiem kļuva mājnieku vienība ANDAI (A.Bernāns, A.Pastars), otrajā vietā ierindojas komanda LĪVĀNI (A.Gendelis, V.Voitīņš), bet par uzvarētājiem kļuva cits līvāniešu duets NEKĀDA NAIDA (J.Bikšis, J.Saldaks).

Turnīra trīs labākās komandas saņēma novada domes diplomus, medaļas, bet uzvarētāji — kausu, komandas saņēma arī naudas balvas. Jāpiebilst, ka visas sezonas garumā turnīra organizēšanu atbalstīja gan Riebiņu novada dome, gan paši spēļu dalībnieki.

Uz tikšanos nākamvasar pludmales volejbola laukumos Riebiņu novadā!

PASMAIDĪSIM

☺ ☺ ☺
— Man vienkārši sirds asiņo, kad ieraugu šos mazos dzīvnieciņus, kuri iemērkti kolbā ar spirtu!
— Nu tu ko, tur ir tikai trīs vardītes...
— Tieši tā — trīs vardītes, bet tik daudz spirta...
☺ ☺ ☺

Satiekas divi draugi. Viens tāds bēdīgs. Otrs viņam jautā:

— Ko tu tāds bēdīgs?
Pirmais:
— Vakar zvanīja viens tips, draudēja man galvu noraut, ja nebeigšu tikties ar viņa sievu...
Otrs:
— Hmm, varbūt labāk tiešām beidz.
Pirmais:
— Kā lai to izdara? Viņš nestādījās priekšā.

Kā jūtaties, uzsākot jauno mācību gadu?

Lilija Andrejeva ar dēlu Eduardu no Preiļiem:
— Ipaša prieka šoreiz par 1. septembri nav. Darbā nav pasūtījumu, tāpēc pirmo reizi mūžā nācās lūgt palīdzību sociālajam dienestam mācību piederumu iegādei. Dēls mācās arī sporta skolā, pagaidām nezinu, vai tur kas mainīsies. Ja būs daudz jāmaksā, nodarbtību apmeklēšanu nāksies pārtraukt.

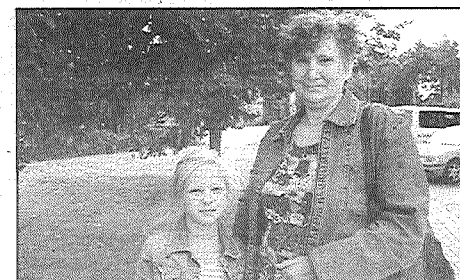
Regīna Baika no Rušonas ar dēlu Daini:
— 1. septembra priekšvakarā izjūtas dalītas. Naudas nav, ļoti smagi sagatavot bērnus skolai. Meita uzsāk mācības maģistrantūrā, viens dēls – Aglonas internātvīdusskolā, otrs – Jaunaglonas arodvidusskolā. Pati kādreiz strādāju bērnu dārzā, atceros, cik priecīgs bija 1. septembris. Bērnu dārzā jau sen slēgts, esmu palikusi bez darba, tāpat arī vīrs. Ienākumi tikai no naturālās saimniecības.

Irina Juševa ar dēlu Aleksandru no Silajāņiem:
— Esmu priecīga, jo dēls pirmo reizi dosies uz skolu – uz piecgadīgo un sešgadīgo sagatavošanas grupu skolā. Valsts vairs neapmaksā šo bērnu aprūpes, tāpēc prieks, ka to uzņēmusies Riebiņu novada pašvaldība. Bijām skolā, satikāmies ar skolotāju, viņa iedeva garu sarakstu ar to, kas jānopērk mācībām. Skolotāju es jau pazinu, par viņu ir labas atsauksmes. Pati dzīvoju pa mājām un audzinu otru mazāko bērnu.

Māsa Līga Armanova (no kreisās), Preiļu arodvidusskolas audzēkne, un Anastasija Caica, Preiļu 1. pamatskolas skolniece:
Līga: — Jaunajā mācību gadā gaidu kaut ko labu, jaunas idejas, jaunus draugus, savādāku attieksmi no skolotājiem, stipendijas paaugstināšanu. Tas būs arī gads, kad es beigšu skolu. Zinu, ka braukšu uz ārēm, jo darba te tāpat nebūs.
Anastasija: — Gaidu satikšanos ar skolotājiem, ar visiem draugiem, jaunas zināšanas, un arī to, lai skolotāju attieksme mainītos. Lai visi būtu draudzīgāki, lai pedagogi vairāk saprastu bērnus.

Marija Aleksejeva ar mazmeitu Arinu:
— Mazmeitu audzinām divatā ar vectēvu, abi strādājam, un pagaidām līdzekļu pietiek mazmeitas sagatavošanai skolai. Visu sākām gādāt jau kopš jūnija. Ceru, ka varēsim atļauties apmaksāt un turpināt Arinas mācības mūzikas skolā. Skolotājiem novēlu izturību, kā arī saprotošāk izturēties pret skolēniem, jo arī viņus krīze psiholoģiski smagi iespaido.

L.Rancāne
Foto: A.Šņepsts

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

Nekustamā īpašuma izsole

2009. gada 29. oktobrī plkst.14.00 Livānu novada domē, Rīgas ielā 77, Livānos, atklātā izsolē tiks pārdoti Livānu pašvaldībai piederoši, zemesgrāmatā uz Livānu novada domes vārda nostiprināti, īpašumi:
divistabu dzīvoklis ar ērtībām, kopējā platība 37,8m², Lāčplēša ielā 27-4, Livānos, sākumcena Ls 2170,00;
neapdzīvojamās telpas, kopējā platība 93,4m², Rīgas ielā 59-1a, Livānos, sākumcena Ls 22 200.
Maksāšanas līdzekļi 100% latos. Reģistrācijas maksa dalībai izsolē Ls 10 (desmit lati) un nodrošinājums 10% apmērā no nekustamā īpašuma nosacītās cenas iemaksājams Livānu novada domes, reģ. nr. 90000065595, AS «GE MONEY BANK» BATR LV2X norēķinu kontā LV09BATR0051201723900 līdz 2009. gada 28. oktobrim.
Nekustamo īpašumu var apskatīt, iepriekš piesakoties pa tālruni 65307261.
Ar izsoles noteikumiem var iepazīties un izsoles dalībnieku reģistrācija notiks līdz 2009. gada 28. oktobrim Livānu novada domē, 308. kab., darbdienās no plkst. 8.00-12.00 un no 13.00-16.00.
Tālrunis uzziņām 65307261.

SIA «ASTA2008» visu laiku iepērk piena teļus par labākajām cenām. Samaksa tūlītēja. Tālr. 26253977.

Pārdod sazāģētu bērza malku ar piegādi Preiļos un Preiļu rajonā. Tālr. 22079169.

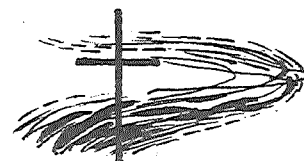
Pārdod

kamīnmalku Preiļos. Tālr. 29659121;

- ALFA ROMEO 145 (1,6, 1997. g. izl., cinkots, elektro, klimata kontrole, ekonomisks, TA, samaksāti nodokļi, 1550 EUR). T.29911811;
- ALFA ROMEO 156 Sport Wagon (2001. g. izl., el. pakete, CD, kruīzs, sudrabā met. krāsā, ādas salons) vai maina. T.26022452;
- AUDI 80 (1,8, benzīns, 1986. g. izl., pelēkā krāsā, noņemta no uzskaites, lēti). T.29738766;
- AUDI 80 (B4, 1994. g. izl., zilā met. krāsā, gāze/benzīns, TA, teicamā stāvoklī, 2000 EUR). T.29769255;
- AUDI A4 (1,9 TD, dizēlis, 1996. g. izl., UNIVERSAL, ideālā stāvoklī, 4400 EUR). T.29569556;
- AUDI A4 (1,9 TDI, 1997. g. izl., melnā met. krāsā, signalizācija, klimata kontrole, lietie diski, el. pakete, TA līdz 03.2010., Air Bag, 4000 EUR). T.25954503;
- AUDI A6 (1997. g. izl., 2,4, benzīns, viss elektro, klimata kontrole, ABS, ASR, CD, TA). T.22174119;
- AUDI A6 (2,5 TDI, 1999. g. izl., sedans, tumši zilā metāliskā krāsā, viss elektro, kondicionieris, automātiskā ĀK, 6900 EUR). T.28227222;
- AUDI A6 (Avant, 2,5 TDI, 1995. g. izl., signalizācija, kondicionieris, ABS, CD, lūka, ksenons, lietie diski, piekabes āķis, Ls 3000). T.29238829;
- AUDI A6 Avant (2,5 TDI, 1998. g. izl., tumši zaļā krāsā, viss elektro, mehāniskā ĀK, TA uz gadu, Ls 3300). T.29146129;
- BMW 520i (1992. g. izl.), virpu (1 KG 2), dzinavas (7,5 kW), motociklu (K 750, 1961. g. izl.), galdu (atslēdznieka), ēveli (koka, 40 cm plata). T.26489702;
- BMW 525 TDS TOURING (1994. - 1995. g. izl., jauna TA, apdrošināšana, Ls 1400, labā stāvoklī) vai maina. T.28378334;
- BMW 525 TDS TOURING (UNIVERSAL, 1997. g. izl., mehāniskā ĀK, dizēlis, TA līdz 05.2009., ABS, ARS, Air Bag, viss elektro, centrālā atslēga, piekabes āķis, lietie diski, jaunas vasaras riepas, 6100 EUR). T.29592913;
- FORD ESCORD (1988. g. izl., 1,6 D, 5-durvju, TA līdz 12.08.2010., Ls 450, tirgošanās). T.26626812;
- FORD FIESTA (1,4, 1994. g. izl., bez motora, rezerves daļām), arklu (2-korpusu, hidraulisko, MTZ). T.26138550;
- FORD FIESTA (TA, lēti, ekonomiska). T.29690324;
- FORD SCORPIO (1991. g. izl., 2 l, inžektors, 100000 km, remontējams, var rez-

- ves daļām, Ls 170). T.64644201;
- FORD SCORPIO (1991. g. izl., TA līdz 17.07.2010., sarkanā krāsā, elektro, piekabes āķis, labā tehniskā stāvoklī, Ls 500). T.20264188;
- FORD TRANSIT (2,0, benzīns/gāze, termobūda 1,9x1,9x3,2 m, 3500 kg, B kat., 1986. g. izl.), GAZ 53 (1980. g. izl.). T.29478322;
- HONDA ACCORD (1986. g. izl., darba kārtībā). T.26152958;
- MAZDA 323 (1988. g. izl., hečbeks, 3-durvju, TA līdz 07.2010., ekonomiska, 5 l/100 km), AUDI 100 (1987. g. izl., 1,8, karburators, TA līdz 07.2010., lūka, tumši zaļā met. krāsā). T.27562667;
- MAZDA 626 (1992. g. izl., TA). T.26152958;
- MERCEDES BENZ 200 (1991. g. izl., dizēlis, sedans, 4 pakāpju mehāniskā ātrumkārbā, violetā krāsā). T.22018971;
- MOSKVIČ 412 (Kārsavā). T.26536257;
- NISSAN PATROL (2004. g. izl., 3,0, dizēlis, visas opcijas) vai maina. T.29406090;
- NISSAN PRIMERA (1992. g. izl., 2,0, dizēlis, sarkana krāsā, sedans, TA, lietie diski, Ls 750). T.29175331 (Rēzeknē);
- NISSAN TERANO (1991. g. izl., 3,0, benzīns, TA, M+S riepas, labā stāvoklī). T.29447261;
- OPEL OMEGA (B, 2,5 MVG, pilna el. pakete, tjunings, TA līdz 20.09.2009., 143000 km, steidzami) vai maina pret mazāku (dizēlis). T.29522118;
- OPEL VECTRA (sedans, mehāniskā ĀK, teicamā stāvoklī) vai maina. T.28750588;
- RENAULT KANGOO (1998. g. izl., 1,4i, zilā met. krāsā, pasažieru, kondicionieris, el. pakete, CD, teicamā stāvoklī, tikko no Vācijas). T.26022452;
- SUZUKI GSX R750 (2000. g. izl.), SUZUKI GSX R750 (1999. g. izl.). T.26465677;
- TOYOTA YARIS (2002. g. izl., 1,3, 5 durvju, teicamā stāvoklī, steidzami). T.26483855;
- VOLVO 850 (sedans, 1992. g. izl., sarkanā krāsā, apsildāmi sēdekļi, el. lūka, el. logu pacelājs, jauna TA, Ls 600). T.27018713;
- VOLVO S80 (1999. g. izl., 2,5 CDI). T.26141929;
- VW CADDY (1,9 SDI, 1999. g. izl., TA, 4,5 l/100 km, piekabes āķis, teicamā stāvoklī, Ls 1300). T.26771528;
- VW GOLF 2 (1988. g. izl., 1,3 inžektors TD, tumši pelēkā krāsā, labā stāvoklī, Ls 400). T.64625489, 26433896;
- VW JETTA (1986. g. izl., TA uz gadu, Ls 250), VAZ 2105 (Ls 130), FORD SIERRA (1,6, Ls 150). T.29247297;
- VW PASSAT (1,8, benzīns, 1994. g. izl., baltā krāsā, jauna ritošā daļa, Ls 1050). T.28858210;
- VW PASSAT (1989. g. izl., 1,6 TD, baltā

SIA «Satiksme - Z» autoskola aicina uz «B» kategorijas AUTOVADĪTĀJU KURSIEM Preiļos, Riebiņos un Aglonā. Tālr. uzziņām: 26241558, 29439977.

Laiks ritēja pa saltu rasu
Trīs gadsimtus vai stundas trīs.
Kad pamodos, jau māte gāja
Pa ošu gatvi debesīs.
Neaizej, neaizej viena, no kurienes neatnāk,
Tu mana visbaltākā diena,
Tu — pati vislabākā, māt.
Skumju brīdī, kad MĀMUĻAS ceļš ved debesīs, sērojam kopā ar Elītu Dzeni.
Vārkavas novada dome,
darba kolēģi

- krāsā, normālā stāvoklī, Ls 350). T.28378334;
- VW PASSAT (1990. g. izl., 1,8, sarkanā krāsā, piekabes āķis, TA līdz 09.2009.), VW PASSAT (1988. g. izl., 1,8, rezerves daļas, smilšu krāsā). T.29194935;
- VW PASSAT (2001. g. izl., 1,9 TDI, zilā krāsā, kondicionieris, piekabes āķis). T.29325062;
- VW PASSAT Universal (1994. g. izl., gāze/benzīns, zilā krāsā), VW GOLF 3 Variant (sudrabā met. krāsā, 1996. g. izl., 1,8, el. pakete) vai maina. T.26022452;
- VW PASSAT Variant (1996. g. izl., 1,9 TDI, Ls 1400), RENO MASTER (2000. g. izl., ledusskapis, 8000 EUR). T.29462482;
- VW TOURAN (2,0 TDI, ādas salons, klimata kontrole, el. pakete, kruīzs, sēdekļu apsilde, 6-pakāpju ĀK, melnā krāsā, iespējama maina, 2004. g. izl.). T.26022452;
- ZIL (13 l, labā stāvoklī, ar vinču). T.27509156, 24635383;
- ZIL 131 (ar vinču, labā tehniskā stāvoklī). T.29199059;
- ZIL 4331 (dizēlis, braukšanas kārtībā, bez dokumentiem, Ls 800). T.26432827;
- buldozeru (DT 75, 1990. g. izl.) vai maina pret riteņtraktoru, kabīni (MTZ, mazā, Ls 200), piekabi (kūtsmēslu izkliešanas, 6 t, Ls 200). T.22082828.

Meklē darbu

metinātājs. Elektrometināšana, acetilēna metināšana (gāzes). Tālr. 20314155.

Dažādi

Diplomēts amatnieks veic ēku celtniecību, rekonstrukciju. Čert gulbūves, klāj niedru jurtus. Tālr. 26188168.

Izīrē

3-istabu dzīvokli Livānos, Sporta ielā, labā stāvoklī ar visām ērtībām. Tālr. 28374473.